

ΑΡΙ. Ν.
Κυριακή

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΙ
Ν.Υ. 1726 13 Μαρ/1928

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού).

—Δὲν γνωρίζω. Οἱ φρουροὶ τοῦ κοιτῶνος, τοὺς ὁποῖον ἠρώτησα, μοῦ ἔδωκαν πληροφορίας ἀνησυχητικά. Παρὰ πᾶσαν ἐθιμοταξίαν τότε εἰσῆλθα ἐγὼ αὐτὸς εἰς τὸν κοιτῶνα.

—Εἰ λοιπόν;

—Καὶ εἶδα τὸν αὐτοκράτορα νεκρὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. Προφανῶς τὸ τέλος θὰ ἐπῆλθε διαρκούσης τῆς νυκτός.

—Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δοῦξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφάνη καὶ πολὺ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος, αἱ μετὰ τοῦ ὁποῖου σχέσεις τοῦ δὲν ἦσαν καὶ πολὺ φιλικαί. Ἡ εἰδήσις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωσθῇ ἔξω τοῦ παλατίου.

—Διατί;

—ὑπὸ τὰς περιστάσεις τὰς σημερινὰς μία τὸσον τρομερὰ εἰδήσις, ἀσυλλογίστως ριπτομένη εἰς τὸν λαόν, δύναται νὰ ἔχῃ τρομερὰ καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Μὴ λησμονῆς, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, ὅτι ὁ βασιλεὺς θνήσκων δὲν ἀφίνει διάδοχον.

Εὐθὺς ἀμέσως ὁμοῦς ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἔσπευσε νὰ ἐπιδείξῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἀποκαλύρῃ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις του.

Καὶ ἀπήντησεν

—Ἀφίνει ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του....

—Ἀλλὰ δὲν εἰσὶν μόνος ἀδελφός σου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας. Εἶναι καὶ ὁ Θωμᾶς Παλαιολόγος, εἶναι καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.

—Πορφυρογέννητος εἰμὶ ἐγὼ μόνον.

—Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τώρα δὲν εἶναι νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μέλλοντα αὐτοκράτορα.

—Ἀλλὰ;

—Ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶναι νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ πεῖται ν' ἀναγγελοῦμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ λαός, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁμοίας πρὸς τὴν παρούσαν, ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθυμῇται ὅτι εἶναι αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πρᾶξῃ ὅτι, ὡς δὲν θὰ ἐπράττοντο ἡμεῖς. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι βεβαίως θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλευθῶν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν εὐκαιρίαν.

—Ὁ μέγας Δοῦξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνομίλης προβαίνων. Ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωσθῇ ἀκόμη.

—Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κατακουζηνός.

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁμοῦς, ὁ ὁποῖος ἐξήτει τὴν στιγμήν ἐκείνην νὰ ὑφαρπάξῃ τὸν θρόνον ἀντέτεινεν

—Ὁ λαὸς πρέπει νὰ μάθῃ, εἶπεν. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἔχει αὐτοκράτορα.

—Πρὸς ποῖον σκοπὸν; ἠρώτησεν ὁ Νοταρᾶς.

—Δὲν θὰ ἐκλέξῃ ὁ λαός, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.

—Ἀλλὰ;

—Ἡμεῖς θὰ ἐκλέξωμεν.

—Καὶ ὁ λαὸς τότε;

—Θὰ ἐκκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν ἡμῶν.

—Ἄλλ' εἶναι σφετερισμὸς δικαιωμάτων αὐτοῦ....

—Εἶναι ἔργον φρονήσεως....

—Ἔργον πατριωτικόν! ἀνέκραξεν ὁ Δαφνομίλης.

—Ὁ λαὸς ἔχει εἰδωλὰ. Ἀλλὰ τὰ εἰδωλὰ οὐδέποτε ἀφελοῦν τὰ κοινὰ καὶ τὰ δημόσια. Ἡ πατρις κινδυνεύει. Ἡ βασιλεύουσα ἀπειλεῖται πανταχόθεν. Ἔχομεν ἀνάγκην βασιλέως πολεμιστοῦ καὶ δχι βασιλέως εἰδώλου.

Καὶ ἐν ὁργῇ ὁ μέγας δοῦξ Νοταρᾶς ἀνέκραξεν

—Κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πρᾶξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποῖαν θὰ λάβωμεν.

Καὶ στραφείς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν αὐλικῶν ὁ Νοταρᾶς

—Συμφέρεϊ νὰ γνωσθῇ ἀμέσως ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος; ἠρώτησε.

—Ὁχι, ἀπήντησαν πάντες μὲ φωνή.

Καὶ ὁ Νοταρᾶς τότε ἐπανελάβεν

—Κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πρᾶξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποῖαν θὰ λάβωμεν.

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος πρὸ τῆς ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν αὐλικῶν εὐρεθείς, διέγνωσεν ἐγκαίρως ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ αὐτοῦ καὶ

συμμορφωθῇ καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην.

Οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰδοῦσῃ εὐρισκόμενοι ἦσαν ἐκεῖνοι ἀκριβῶς, ἀπὸ τὴν γνώμην τῶν ὁποίων θὰ ἐξήρτα τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὁ μέλλοντος Κωνσταντινουπόλεως Βασιλεῦς. Θὰ ἦτο δὲ παραφροσύνη τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν καὶ διαφωνίαν μετὰ τοὺς ἄνδρας ἐκεῖνους, τῆς φιλίας καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ὁποίων εἶχεν ἤδη ἀνάγκην αὐτὸς ὁ ὑποψήφιος αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς.

Καὶ συμφωνῶν μετὰ τὴν γνώμην ὅλων ἀνέκραξε

—Ναί! κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πρᾶξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία ἐλήφθη ἐνταῦθα.

Οὕτω ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Παλαιολόγου ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν ἐτηρηθῇ μυστικῶς ἀπὸ τοὺς ἔξω τῶν ἀνακτόρων μένοντας.

Μόνον ὁ Πατριάρχης, προσκληθεὶς ἑσπευσμένως, ἔλαβε γνῶσιν τῆς λυπηρᾶς εἰδήσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐλήφθη ὅπως ὁ θάνατος τηρηθῇ μυστικῶς ἀπὸ τὸν λαόν, μέχρις ὅτου διακανονισθῇ τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς καὶ εὐρεθῇ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰς περιστάσεις τῶν κρίσιμων θὰ περιεβάλλετο τὸ ἀκάνθινον στέμμα.

—Καὶ ὑπάρχει ἐλπίς νὰ λυθῇ ταχέως τὸ ζήτημα τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Πατριάρχης.

—Ναί! ἀν δελήσωμεν νὰ ἐκλέξωμεν βασιλέα ἡμῶν τὸν πορφυρογέννητον Δημήτριον Παλαιολόγον.

—Τὸν Δημήτριον;

—Ναί.

—Τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας; Ὁ! Σεῖς ἀπὸ τοὺς ὁποίους αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐξαρτῶνται αἱ τύχαι τῆς πατρίδος, μὴν ἀποφασίζετε πρὶν σκεφθῆτε καλῶς! Ἡ Κωνσταντινούπολις πολιορκεῖται πανταχόθεν καὶ πανταχόθεν ὑποβλέπεται. Δὲν βλέπω ἀπέχουσαν πολὺ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ λάβωμεν τὰ ὅπλα διὰ νὰ ἀγωνισθῶμεν τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα. Καὶ ἐνὸς τοιοῦτου ἀγῶνος, διὰ τὸν ὁποῖον ἴσως λήξῃ καὶ ἡ ζωὴ τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης τῆς πανταχόθεν καταρροεύουσας, πρέπει νὰ προΐσταται βασιλεὺς μέγας τὴν ἡγετὴν καὶ τὸ φρόνημα, γνωρίζων ὁποῖα τὰ καθήκοντά του ἀπέναντι τῆς ιστορίας, ὁποῖα αἱ ὑποχρεώσεις του ἀπέναντι ἐνὸς εὐδαίμοντος παρελθόντος....

Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ με!

Καὶ μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Πατριάρχης

—Ἐκλέξατε ὡς βασιλέα, εἶπεν, τὸν πρῶτον τυχόντα ἀξιωματικόν, ὁ ὁποῖος νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον πῶς πρέπει ν' ἀποθνήσκουν οἱ ἥρωες. Ἐκλέξατε ὡς βασιλέα τὸν πρῶτον τυχόντα ἀσπῶν, ὁ ὁποῖος τοὐλάχιστον ν' ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ εἶναι ἀπορρασιασμένος ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, ὁσφοδῆποτε πορφυρογέννητον, ὁσφοδῆποτε ἀδελφόν τοῦ αὐτοκράτορος, μὴ σκεφθῆτε νὰ ἐκλέξετε ὡς βασιλέα....

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης προσέθηκε

—Δὲν εἶναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων. Γνωρίζω τὰς προθέσεις του. Διὰ νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν μᾶς αὐτοκρατορίας, ἐν μόνον εὐρέθηκε μέσον. Νὰ τὴν ταπεινώσῃ, νὰ τὴν ἐξευτελίῃ, νὰ τὴν στιγματίσῃ, παραδίδων αὐτὴν ἀλυσόδετον εἰς τοὺς Τούρκους. Ἀλλὰ μᾶς τοιαύτης ζωῆς προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος....

Ὁ Γεώργιος Δαφνομίλης εὐρέθῃ τελείως συμφωνῶν μετὰ τὴν γνώμην ἐκείνην τοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ἔσπευσε νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν γνώμην τοῦ ταύτην

—Ἡ Παναγιότης του, εἶπεν, ἐξετίμησε καλῶς τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα. Ναί. Μίᾳ ζωῆς ἀθλίας καὶ ἀδόξου προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συμφωνῶ καὶ ἐγὼ καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων.

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν αὐλικῶν δὲν εὐρέθησαν ἔχοντες διάφορον γνώμην, τὴν ὁποῖαν μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ ἀπεκάλυψαν ἀνεπιφύλακτως.

—Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος βασιλεὺς ἡμῶν....

Καὶ οὕτω ἡ περὶ διαδοχῆς συζήτησις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐσημειούντο αἱ πρῶται ἀντιδράσεις κατὰ τῆς ὑποληψιμότητος τοῦ ἄρχοντος τῆς Σηλυβρίας Δημητρίου Παλαιολόγου.

(Ἔπεται συνέχεια).

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἐνέργειαι ὑποψηφίου.

—Λοιπόν;
—Πῶς πρώτα καὶ ὅστερα θὰ σοῦ πῶ....
Οἱ δύο θαμῶνες τοῦ καφενείου τῶν «Δύο Ἀκτῶν» τοῦ εὐρισκομένου εἰς μίαν τῶν ἄλλοτε πολυθρόνων προκυμαιῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συνέκρουσαν τὰ κύπελλά των καὶ ἐρρόφησαν ἀπενεστὶ τὸ εὐμορφον κρασί τοῦ κατηλείου.
Ἐπειτα ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν ἕτερον
—Πρὶν σοῦ εἰπῶ τί θὰ κάμῃς, πρέπει νὰ σοῦ φανερώσω ἓνα μυστικόν.
—Μυστικόν;
—Ναί.
—Φανέρωσέ το....
—Σιγά-σιγά, σύντροφε. Τὸ μυστικόν μου δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ συνειδησιμὰ.
—Ἀλλὰ τί εἶναι;
—Εἶναι ἓνα πολὺ σπουδαῖον μυστικόν του....
—Τίνος;
—Τοῦ Κράτους!
—ὦ! ὦ! μὲ τὸ κράτος ἄρχισες; Ὁρισμένως εἰξεύρω τί νὰ μοὶ προτείνῃς.
—Τί;
—Καμμίαν συνομοσίαν.
—Ἐγγελάσθης, σύντροφε....
—Δὲν πρόκειται περὶ συνομοσίας;
—Κάθε ὄλο....
—Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ! Περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται;
—Σοῦ εἶπα περὶ ἐνὸς μυστικοῦ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον θὰ μάθῃς, ἂν μοὶ ὑποσχεθῇς δύο πράγματα.
—Δύο πράγματα;
—Ναί.
—Καὶ ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον;
—Ὅτι δὲν θὰ φανερώσῃς τὸ ὄνομά μου, ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν συμβῇ. Καὶ ἐξηγουμαι καλλίτερα μάλιστα. Ἄν σε πιάσουν καὶ σ' ἐρωτήσουν πῶς ἔμαθες σὺ τὸ σπουδαῖον αὐτὸ μυστικόν, δὲν θὰ εἰπῇς ὅτι τὸ ἔμαθες ἀπὸ μένα.
—Γιατί;
—Σατανᾶ! Ἐγὼ ὑπηρετῶ τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας.
—Τὸ ξεύρω....
—Ὅταν λοιπὸν εἰπῇς ὅτι ἐγὼ σοῦ ἐφανέρωσα τὸ μυστικόν, εἶναι τὸ ὅσον ὥσάν νὰ εἰπῇς ὅτι τὸ ἐφανέρωσεν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.
—Μ' ἐννόησες τώρα;
—Πολὺ καλὰ.
—ὑπόσχου λοιπὸν;
—Σοῦ δίδω τὸν λόγον μου! Ἐννοιά σου. Εἶμαι ἓνας ἀλιτήριος.
Ἐνας κακοῦργος. Ἐνας τιποτένιος. Δὲν λησμονῶ ὅμως ὅτι τὴν ζωὴν μου τὴν ὀφείλω εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖος μοὶ ἔδωκε χάριν τὴν στιγμήν πού ἐπρόκειτο νὰ με τυφλώσουν....
—Πολὺ καλὰ.
—Τώρα τὸ δεύτερον πού ἔχεις νὰ μοὶ ζητήσῃς....
—Ἄ! τὸ δεύτερον! Πρέπει νὰ μοὶ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ ἐνεργήσῃς σύμφωνα μετὰς ὁδηγίας πού θὰ σοῦ δώσω....
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Ὅτι δὲν θὰ κάμῃς οὐδὲ τὸ παραμικρὸν τοῦ κεφαλιού σου.
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Καὶ ὅτι θὰ ἐπιμένῃς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁδηγιῶν μου, ὅπως δῆποτε καὶ ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα.
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Ἐμὲθα συμφωνοῖς λοιπὸν;

—Τελείως συμφωνοῖ.
—Τότε σὺρε τὸ κάθισμά σου καὶ ἔλα πρὸς κοντά μου. Τὸ μυστικὸν πού θὰ ἐκπομίσω τώρα σὺ μονάχα πρέπει νὰ τὸ μάθῃς.
—Ὅριστέ.... Ἦρθα κοντά σου. Λέγε τώρα....
—Λοιπὸν σήμερα τὸ πρῶτ' ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐξύπνησε.
—Δηλαδή;
—Εὐρέθῃ νεκρός.
—Ἐ! Τί; Νεκρός!
—Σιγά, διάβολε. Τί φωνάζεις ἔτσι;
—Μὰ εἶναι τόσο καταπληκτικὴ ἡ εἰδήσις.
—Ἐ! καλὰ. Ἐπειδὴ εἶναι καταπληκτικὴ, πρέπει νὰ ξεφωνίσῃς σὲ κάθε λέξι μου.
—Μὲ συγχωρεῖς. Ἦταν ἡ πρώτη ἐκπληξις, ἡ ὁποία ἐπέρασε. Τώρα εἰμπορεῖς νὰ ὁμιλήσῃς ἐλευθέρως.... Ἀπέθανε λοιπὸν ὁ αὐτοκράτωρ;
—Ναί.
—Ἀπὸ φυσικὸν θάνατον;
—Τί ἐρώτησις εἶναι αὕτη;
—Λογικωτάτη. Ἐπεὶ αὐτοκράτωρ δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανον ν' ἀποθάνῃ καὶ ἀπὸ θάνατον ὄχι φυσικόν.
—Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἦτο ἀσθενὴς ἀπὸ καιροῦ. Ὁ θάνατός του ἦτο φυσικώτατος. Περὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶσαι βέβαιος.
—Νὰ σοῦ εἰπῶ, σύντροφε. Ὅπωςδήποτε καὶ ἂν ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ, δὲν ἐνδιαφέρει. Ἐγὼ τὸ ἀποτέλεσμα βλέπω. Ἀπέθανε λοιπὸν;
—Ναί.
—Σήμερα τὸ πρῶτ';
—Ναί.
—Παράξενο!
—Γιατί;
—Ὅτι δὲν ἔγινε γνωστὸν τὸ πρᾶγμα. Ὅλη ἡ πόλις εἶναι ἡσυχὸς καὶ ὅσοι ἄνθρωποι ἀσχολοῦνται μετὰ τῆς δουλειᾶς τους.
—Δὲν πρέπει νὰ σ' ἐκπλήττῃ τὸ πρᾶγμα. Γνωρὸν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα ὑπάρχει μία κλίκα αὐλικῶν, ἡ ὁποία ἐκράτησε μυστικὸν τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τὸν λαόν.
—Γιατί;
—Δὲν καταλαβαίνεις;
—Ὀχι.
—Διὰ νὰ εὕρῃ ἐν τῇ μεταξὺ καιρὸν νὰ κινή τῆς δουλειᾶς τῆς.
—Δηλαδή;
—Δηλαδή νὰ ἐκλέξῃ ἰδικόν της αὐτοκράτορα, διὰ νὰ εἰμπορῇ ἔπειτα νὰ εἰπῇ εἰς τὸν λαόν. «Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανεν. Ἀλλ' ἡμεῖς εὕρηκαμε νέον αὐτοκράτορα.»
—Ἀκριβῶς. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λαὸς συνήθως ἀποδέχεται τὰ τετελεσμένα γεγονότα, ἡ κλίκα τῶν αὐλικῶν θὰ κάμῃ μὴ χαρὰ τῆς δουλειᾶς τῆς, εἰς ζημίαν, ἐννοεῖται, τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος.
—Ἐχεις δίκαιον, σύντροφε!
—Νὰ λοιπὸν ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος ἐτηροῦθη μυστικός. Καὶ δὲν θὰ γνωσθῇ, παρὰ ὅταν ἐκλεγῇ ὁ νέος βασιλεὺς.
—Καὶ πότε θὰ ἐκλεγῇ;
—Ἴσως διαρκούσης τῆς νυκτὸς αὐτῆς. Εἰς τὴν μεγάλῃν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τῶν ἀνακτόρων συνεκεντρώθησαν ἤδη ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς τοῦ Κράτους, ὅλοι οἱ ἄρχοντες, οἱ ὑπουργοί, οἱ τιτλοῦχοι, οἱ εὐγενεῖς καὶ συνεκρίονται. Καὶ ἐπειδὴ ἡ λήμψις μὴς ἀποφάσεως ταχείας ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων, εἶναι βέβαιον σχεδὸν ὅτι ὁ νέος βασιλεὺς θὰ ἐκλεγῇ διαρκούσης τῆς νυκτὸς....
—Δὲν ἀμφιβάλω καὶ ἐγὼ περὶ τούτου.....
—Ἐν τοιαυτῇ περιπτώσει ὅμως εἰς ἡμᾶς, καλοὺς πατριώτας, τί ἐπιβάλλεται;
—Ἐπιβάλλεται.... μὰ τὸν Θεόν! Δὲν εἰξεύρω!
—Θὰ σοῦ εἰπῶ ἐγὼ λοιπὸν....
—Σὲ ἀκούω....

(Ἐπεται συνέχεια).

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

1928 (Συνέχεια: του χθεσινού). Α. Α. 15 Μαρτίου

— Έδοξάσαν και πάλιν τὸ εὖμορφον κρασί τοῦ καπηλείου καὶ ἐξηκολούθησαν.
— Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε χωρὶς διάδοχον.
— Τὸ ἔξυφρα.
— Συνεπὶς ὁ διάδοχός-του-θα ζητηθῇ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του;
— Βεβαίως.
— Ἐκ τῶν τριῶν ὅμως ἀδελφῶν ἓνας καὶ μόνος ἔχει δικαιώματα ἀναμφισβήτητα ἐπὶ τοῦ θρόνου. Τὸν ξέρεις ποῖος εἶναι αὐτός;
— Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας;
— Ναί. Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Πρῶτον, διότι εἶναι πορφυρογέννητος.
— Αὐτὸ φθάνει.
— Καὶ ὅμως.....
— Τί;
— Φαίνεται ὅτι ἡ αὐλικὴ κλίμα πού σκέπτεται μέσα εἰς τὴν μεγάλην αἰθουσαν τῶν ἀνακτόρων.....
— Ἐ! ἡ κλίμα;
— Ἐχει ἄλλην γνώμην.
— Ὡ διάβολε!
— Καὶ καθ' ὅσον γνωρίζομεν, πολλοὶ τῶν συσχεπτομένων ἐκεῖ μέσα εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάρρουν τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.
— Καὶ θὰ τολμήσουν;
— Ὅλα τὰ τολμοῦν αὐτοί.
— Νὰ πολεμήσουν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, παραγνωρίζοντες τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιώματά του;
— Καὶ αὐτὸ θέλουν νὰ κάμουν.
— Ἐτρελλάθησαν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί; "Αν δὲν θελήσουν ὁ βασιλεὺς τῶν τῶν Δημητρίου Παλαιολόγον, ποῖον λοιπὸν θὰ θελήσουν;
— Ἐδῶ εἶναι πού θὰ καταπληγῇ.
— Ἀ! Γὰρ λέγε μου....
— Φαίνεται ὅτι σκέπτονται νὰ ὑποστηρίξουν τὸν ἄλλον ἀδελφὸν τοῦ αὐτοκράτορος.
— Τὸν Θωμᾶν;
— Ὁχι.
— Τὸν δεσπότην τοῦ Μιστρά τότε;
— Ναί.
— Πῶς! Τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον!
— Αὐτόν.....

— Ἐ! μὰ ὁρισμένως αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι καλά. Τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον! Ἀλλὰ γιατί; Μήπως διότι κατ' ὀρθοὺς νύκτιν ἀπὸ τοὺς Τούρκους; Μήπως διότι κατέστη φόρου ὑποτελὴς εἰς τὸν Μουράτ;
— Τὸ διατὶ δὲν τὸ ξέρω. Εἶμαι ὅμως βέβαιος ὅτι ἡ πλουτοκρατία ἀποκλίνει ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντῖνου Παλαιολόγου, καὶ ἂν ἡμεῖς οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὸν καλὸν μας αὐθνήτην Δημήτριον Παλαιολόγον δὲν ἐνεργήσωμεν ὅπως πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν, τότε νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι αὐτοκράτωρ θὰ γείνη ὁ Κωνσταντῖνος.
— Πρέπει νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν.
— Βεβαίως. Καὶ γι' αὐτὸ σὲ προσκεκάλεσα νὰ ἔλθῃς ἔδῳ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξυπνήσῃ ὁ κοιμώμενος λαός. Εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος εἰς τὴν σύσκεψιν. Ἐπὶ τέλους ὁ λαὸς εἶναι κυρίαρχος καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ ἐκλέξῃ τὸν μέλλοντα βασιλεὺς του.
— Εἶμαι συμφωνώτατος.
— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει σ' ἐρωτῶ: Εἰσαι διατεθειμένος καὶ δι' ἔργων ν' ἀποδείξῃς τὴν πρὸς τὸν ἄρχοντα Σηλυβρίας εὐγνωμοσύνην σου;
— Ναί.
— Εἰσαι διατεθειμένος νὰ συμμορφωθῇς μετὰς τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας θὰ σοὺ δώσω ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους θὰ διατρέξῃς;
— Ναί.
— Τότε ἄκουσε τί πρέπει νὰ κάμῃς.....
— Λέγε, σύντροφε. Καὶ λέγε μάλιστα γρήγορα. Ὁ καιρὸς ἐπείγει. Δὲν πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὴν αὐλικὴν κλίμα νὰ κἀνῃ ὅ,τι θέλει.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἡ ἀφασίωσις τοῦ λαοῦ!

Ὁ ἔτερος τῶν συνομιλητῶν, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐργάζετο νὰ κρύπτῃ τὰ πολυτελῆ του φορέματα ὑπὸ μανδύαν μαύρον ἀντανακτανόν, ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον καὶ ἔπειτα:
— Σύντροφε, εἰπε.
— Αὐτὸν.....
— Ὅταν τελειώσῃ ἡ συνομιλία σας, ἐγὼ θὰ φύγω.....
— Μάλιστα.
— Θὰ περιμένῃς ἀκριετὰ ἕως ὅτου ἀπομακρυνθῶ.
— Πολὺ καλά.
— Ἐπειτα θὰ φύγῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὸ καπηλεῖον αὐτὸ καὶ θὰ εἰσχωρήσῃς εἰς τοὺς δρομίσκους, οἱ ὁποῖοι φέρουν πρὸς τὴν πύλην τῆς Ἀγίας Θεοδοσίας.
— Μάλιστα.
— Εἰς τὴν μικρὰν πλατεῖαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγοῦν ὅλοι οἱ δρομίσκοι, πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος θὰ διακρίνῃς κρυπτομένους εἰς τὸ σκότος ἕως ἑκατὸν ἀνθρώπους.
— Τί εἶναι αὐτοί;
— Ἐμπιστοὶ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τοὺς ὁποίους προσδίδωμεν τὰ συμβαινόμενα ἔφερον ἐγκαίρως ἐκ Σηλυβρίας.
— Πόλὺ καλά.
— Μετὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς θὰ ἐνοθῇς καὶ σὺ, διότι σὺ θὰ εἶσαι ὁ ἀρχηγὸς τῶν.
— Ἐγὼ!
— Μάλιστα.
— Τόση τιμὴ, σύντροφε, πρὸς τὸν ταπεινὸν ἐμέ.
— Ἀξίζει πολὺ περισσότερον ἅπ' ὅλους αὐτοὺς σὺ. Καὶ ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὴν ἀξίαν σου, ἠθέλησεν ὥστε σὺ νὰ γείνης ἀρχηγὸς τῶν.
— Εὐχαριστῶ καὶ σὲ καὶ τὸν ἄρχοντα καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ φανῶ ἄξιος τῆς ἐκτίμησός σου καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης σου. Ἐν τούτοις αὐτοὶ οἱ ἑκατὸν ἄνθρωποι θὰ θελήσουν νὰ με ἀναγνωρίσουν ὡς ἀρχηγὸν τῶν;
— Ναί. Διετάχθησαν ἤδη.
— Καὶ πῶς θὰ πειστοῦν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, εἰς τὸν-ὅποιον διεδόχθησαν νὰ ὑπακούουν;
— Ὅταν τοὺς πλησιάσῃς, θὰ φωνάξῃς «Βυζάντιον», ἐκεῖνοι δ' ἀπαντήσουν «Σηλυβρία».
— Καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ;
— Μάλιστα.
— Πόλὺ καλά. Ἐξακολούθησε τώρα. Ἀφοῦ τεθῶ ἐπὶ κεφαλῇς ἅν ἀνθρώπων ἐκεῖνων, τί θὰ κάμω;
— Πρῶτον, θὰ ὁδηγήσῃς πρὸς τὰς λαυσιότερας συνοικίας τῆς πόλεως καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπιφύλαξιν θὰ διακηρύσῃς εἰς τοὺς ἀφαιρημένους κατοίκους ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανε.
— Μάλιστα.
— Καὶ εὐθὺς ἀμέσως θὰ ἀνεκηρυχθῇ ὡς μέλλοντα αὐτοκράτορα τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον τὸν πορφυρογέννητον.
— Ἐυκολώτατον, Κατόπιν;
— (Συνέχεια)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841 ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Η ΜΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διοικήτης: ΑΔΕΣ. Ν. ΔΙΟΜΗΔΗΣ
Συνδιοικήτης: ΙΩ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ
Υποδιοικήτης: ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Μετοχικὰ καὶ Ἀποθεματικὰ Κεφάλαια ΔΡΧ. 315,000,000
Καταθέσεις ἄνω τῶν ..... ΔΡΧ. 4,360,000,000

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
7 WALL STREET

ΠΛΗΡΕΣ ΔΙΚΤΥΟΝ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ
ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΘΗΝΑΙ: Κεντρικόν. Ὑποκατάστημα Ὁδοῦ Μητροπόλεως. Πρακτορεῖον Καλλιθέας. Πρακτορεῖον Νέας Ἰωνίας (Ποσειδάων). Πρακτορεῖον Νέας Σμύρνης (Κωνσταντῖνος). Πρακτορεῖον Αἰνίου.

Αριθ. Ν. Κυριακή: Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ν.Υ. Ατλ. 117 16 Μην 1928 Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛ

(Συνέχεια εκ του χθεςινού).

—Είναι βέβαιον ότι πολλοί περιέργοι και πολλοί όμοφρονούντες θά σπεύσουν να προστεθούν μαζί σας....

—Κ' εγώ τὸ ἐλπίζω.

—Τοιουτοτρόπος τὸ πλῆθος, τοῦ ὁποίου θὰ ἡγήσαι, θὰ καταστή σε-
δαστὸν εἰς ἀριθμὸν. Εἶσαι ἀρκετὰ πεπειραμένος καὶ πιστεύω ὅτι θὰ
κατορθώσῃς νὰ τὸ φανατίσῃς ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

—Μάλιστα.....

—Τὴν στιγμὴν λοιπὸν ἐκείνην τὴν κρίσιμον, ὅπως τυχαίως, πρόσθεσε
εἰς τὴν λεπτομέρειαν αὐτὴν, ὅπως τυχαίως, θὰ εὐρεθῇ ἐμπρὸς σας.....

—Ποιός;

—Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.....

—Ἄ! αἱ λοιπὸν;

—Τί λοιπὸν; Ἐκείνον τὸν ὁποῖον σεῖς θὰ προσφωνῇτε ὡς αὐτο-
κράτορά σας, ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν φέρετε ἐν θριάμβῳ εἰς τὰ
ἀνάκτορα καὶ νὰ τὸν ἐπιβάλετε ἐν ἀνάγκῃ καὶ διὰ τῆς βίας εἰς τὴν συ-
σκεπτομένην αὐλικὴν κλίκαν.

—Φθάνει, σύντροφε. Αἱ ὁδηγίαι αὐταὶ εἶναι ἀρκεταί. Ἄλλὰ τίποτε
δὲν θέλω νὰ μοῦ εἰπῇς.

—Ὅχι δά. Πρέπει νὰ μάθῃς καὶ κατὰ ἄλλο.

—Ποῖον;

—Τὴν αἰμιόβην σου.

—ὦ! Ἐνὰς ἄρχων μεγαλόδοτος ὥσάν τὸν Δημήτριον Παλαιολό-
γον εἰσένοι πῶς πρέπει ν' ἀμείνῃ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ποστῶν του πρὸς

—Ὅπωςδήποτε γνώριζε ὅτι τὴν στιγμὴν ποὺ ὁ Δημήτριος Παλαιολό-
γος ἀνακηρυχθῇ αὐτοκράτωρ, ἡ θέσις σου θὰ βελτιωθῇ. Ἀρκετὰ
ἐλεηλάτησαν τὰ κοινὰ καὶ τὰ δημόσια οἱ αὐλικοὶ τοῦ Ἰωάννου Παλαιολό-
γου.....

—Φθάνει, σύντροφε! Ἀφίνω εἰς σέ τὴν φροντίδα τῆς αἰμιόβης.
Τώρα εἰμπορεῖς νὰ πηγαίνῃς. Πρέπει νὰ μείνω μόνος διὰ ν' ἀρχίσω

τὰς ἐνεργείας μου.

—Ναί! πηγαίνω.

Καὶ πράγματι.

Ὁ μὲ τὸν μανδύαν ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐνήργει κατ' ἐντολὴν τοῦ
Δημητρίου Παλαιολόγου, ἐπλήρωσε τὸν λογαριασμὸν τοῦ κατήλου καὶ
ἔφυγε.

Ἀφοῦ δ' ἐπέρασεν ἀρκετὸν διάστημα χρόνου, ἐσηκώθη καὶ ὁ ἔτε-
ρος τῶν συντρόφων, ἐξῆλθε τοῦ κατηλείου καὶ ἐτάραξε πρὸς τὴν πύλιν
τῆς Ἀγίας Θεοδοσίας ψιθυρίζων

—Ἄς κάμωμε λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἕνα αὐτοκράτορα....

Ἀφῆκεν ὁπισθὲν τοῦ τῶς μεγάλους κεντρικοὺς δρόμους τῆς πό-
λεως, εἰσεχώρησεν ἔπειτα πρὸς τὰς συνοικίας τὰς πρὸς τὴν πύλιν τῆς
Ἀγίας Θεοδοσίας εὐρισκομένης, ἔφθασεν εἰς τὴν μικρὰν πλατείαν καὶ
διέκρινε τοὺς ἐκατὸν ἄνδρας, περὶ τῶν ὁποίων τοῦ εἶχεν ὁμλήσῃ ὁ μὲ
τὸν μανδύαν ἄνθρωπος.

—Αὐτοὶ θὰ εἶναι! ἐσέφεθῃ.

Ἐπροχώρησε θαρραλέως πρὸς αὐτούς, καὶ ὅταν ἐπλησίασεν εἰς ἀ-
πόστασιν πέντε ἢ ἑξ βημάτων, ἐφώνησε

—Βυζάντιον!

—Σηλυβρία, ἀπήντησαν πολλοὶ ταυτοχρόνως φωναί.

—Εἰξεύρετε ποῖος εἰμι ἐγώ;

—Ναί. Ἐγὼ εἰμαι.....

—Καλῶς ὦρισε, ἀρχηγέ.

—Εἰσθε ἔτοιμοι τώρα;

—Γνωρίζετε τί θὰ κάμωμεν;

—Ναί.

—Ὅχι.

—Πῶς; Δὲν γνωρίζετε τίποτε;

—Ἀπολύτως τίποτε.....

—Διάβολε !.....

—Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ στενοχωρῆσαι γι' αὐτό.

—Γιατί;

—Οὔτε ἐζητήσαμεν, οὔτε θέλομεν νὰ μάθωμεν τίποτε. Ἡμεῖς εἴμε-
θα ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖός μᾶς διέταξε
νὰ ὑπακούσωμεν εἰς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ὁποῖον θὰ μᾶς στείλῃ.

—Ὡστε ἐγὼ πρέπει νὰ σᾶς διατάξω τί θὰ κάμετε;

—Ναί.

—Ἐχει καλῶς.

Καὶ μετ' ὀλίγον ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀφωσιωμένων ἐκείνων ἀνθρώπων
τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου εἶπε

—Οἱ ἀφελεῖς κάτοικοι τῆς βασιλευούσης κοιμῶνται ὑπνόν μακάριον
καὶ δὲν γνωρίζουν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε....

—Ἀπέθανε!

—Ναί! σήμερον τὸ πρωῒ. Τὸ πρᾶγμα ἐκρατήθη μυστικὸν ἀπὸ τοὺς
ἐνδιαφερομένους, οἱ ὁποῖοι αὐτὴν τὴν στιγμὴν προσπαθοῦν, ἐπωφελοῦ-
μενοι τῆς ἀγνοίας τοῦ λαοῦ, νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἰδικὸν τοὺς βασιλέα....

—Ἄ! τοὺς κατηραμένους!

—Κατηραμένους! Καλὰ τοὺς εἶπατε. Κατηραμένους! Φαντα-
σθῆτε ὅτι ἐνδεδειγμένος ἐκ δικαιοματίων ἀναμφισβητήτων βασιλεὺς εἶ-
ναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Καὶ ὅμως.....

—Εἰ! εἰ!

—Οἱ αὐτοὶ τῆς κλίκας θέλουν νὰ κάμουν ἄλλον βασιλέα....

—Θάνατον εἰς τοὺς αὐλικούς!

—Πρὸ παντός ἡσυχία, φίλοι μου. Ὅχι παρεκτροπὰς....

—Διατάξε, ἀρχηγέ. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν;

—Ἐν πρώτοις νὰ ἀρπυνίσωμεν ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν συνοικιῶν,
ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ διέλθωμεν.

—Μάλιστα.

Μετὰ ταῦτα νὰ τοὺς κάμωμεν γνωστὸν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέ-
θανε.....

—ἔπειτα;

—Καὶ τέλος νὰ ἀνακηρύξωμεν ἡμεῖς τὸν ἰδικὸν μας αὐτοκράτορα
εἰς πείσμα ὅλων τῶν αὐλικῶν.

—Μάλιστα.

—Καὶ εἰξεύρετε ποῖον θ' ἀναφωνήσωμεν ὡς αὐτοκράτορα ἡμεῖς;

—Τὸν κάλλιστον.

—Καὶ ὁ κάλλιστος ποῖος;

—Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.

—Εἴμεθα σύμφωνοι λοιπὸν. Καὶ τώρα ἐμπρός !.....

Καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι δίδοντες τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως μᾶς ἐξε-
γέρσεως, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἐκ τῶν
προτέρων γνωστά, ὤρμησαν πρὸς τοὺς σκοτεινοὺς δρομίσκους τῶν λαί-
κων ἐκείνων συνοικιῶν κραυγάζοντες

—Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἀπέθανε. Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πορφυρο-
γεννήτου αὐτοκράτορος ἡμῶν Δημητρίου τοῦ Παλαιολόγου!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Βυζάντις ὁ ἐργάτης.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχε προῖδει ὁ μὲ τὸν μανδύαν ἄνθρωπος, συνέβη ὄντως.

Ἡ ἀνέλιπτος καὶ ἀπροσδόκητος καὶ τρομερὰ εἰδησις ἀρπύτισεν
ἐντὸς ὀλίγιστου χρονικοῦ διαστήματος τὸν κόσμον τῶν μακαρίως κοιμη-
μένων ἀνδρῶν.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἕνα πλῆθος περιέργων ἔσπευσε νὰ ἐνωθῇ με τοὺς
νυκτερινούς ἐκείνους διαδηλωτὰς καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας.

—Ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ;

—Ἀπέθανε.....

—Πότε;

—Σήμερον τὸ πρωῒ. Καὶ μᾶς ἔκρυπταν τὸν θάνατόν του.

—Ποῖοι;

—Οἱ θεοκατάρατοι αὐλικοὶ. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ κάμουν δικὸν τοὺς
αὐτοκράτορα καὶ ὄχι τὸν πορφυρογεννήτον Δημήτριον. Ἡμεῖς ὅμως θὰ
τοὺς μάθωμεν νὰ μὴν ἀσεβοῦν πρὸς τοῦ λαοῦ τὴν θέλησιν! Βασιλεὺς
μας νόμιμος εἶναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

MARIA Η ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

Αμ. Ν.
Κυλ. 100.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ν.Υ. Ατλα- (Ν)
17 Μαΐ 1928

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

—Πολλά τὰ ἔτη σου, βασιλεῦ Δημήτριε!
—Χαίρε ὁ τρισαύγουστος Δημήτριος!
—'Αλλὰ ἐδῶ μένοντες, ἀδελφοί, προδίδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς. Εἰς τὰ ἀνάκτορα συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζουν παρὰ τὴν θέλησιν μας.
—Κατὰρα εἰς τοὺς αὐλικούς!
—Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονοῦντας τὸν λαόν!...
—'Εμπρὸς λοιπόν, ὦ ἀδελφοί. Ἄς δράμωμεν εἰς τὸ θεοφροῦρητον παλάτιον. Τὸ δίκαιον μετ' ἡμῶν. Ὁ Θεὸς μετ' ἡμῶν.
—Ναί, εἰς τὸ παλάτιον....

Ἀρκετὰ ὀγκωθέν τώρα τὸ πλῆθος καὶ ὀγκούμενον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν διὰ τῆς προσελεύσεως καὶ νέων περιέργων, φανατιζομένων ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὅποιον ἐθεώρουν ὡς ἀδικούμενον, ὥρμησε καὶ ἐχύθη πρὸς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἣ ὅποια ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνάκτορα, μέσα εἰς τὰ ὅποια εὕρισκετο ἀκόμη ὁ νεκρὸς τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ συνεδρίαζον οἱ ἐπιφανεῖς ὅπως ἐκλέξουν τὸν νέον αὐτοκράτορα.

Θορύβος δὲ καὶ κραυγαὶ καὶ ὠρυγαὶ καὶ ὕβρεις καὶ ἀπειλαὶ καὶ ἀνευφημαὶ ἀπετέλουν ἀληθὲς πανθαμνόνιον, τὸ ὅποιον ἀφάνιζε τὴν κοιμωμένην πόλιν, ἠλέκτριζε τὰς ὀδοποιήσας χιλιάδας τῶν κατοίκων αὐτῆς καὶ ὤθει κύματα λαοῦ πρὸς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων, ἣ ὅποια ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐπληροῦτο κόσμου περιέργου, ζωηροῦ, ὠραιομένου, ἀνησυχού, διαδηλοῦντος τὴν ἀνησυχίαν του διὰ κραυγῶν, δι' ἐβρίθων, δι' ἀπειλῶν:

—Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονοῦντας ἡμᾶς!
—Τὸν βασιλέα ἡμῶν ἡμεῖς θά τὸν ἐκλέξωμεν!
—Πολλά τὰ ἔτη τοῦ πορφυρογεννήτου Δημητρίου!
—Χαίρε ὁ τρισαύγουστος ἡμῶν Δημήτριος ὁ Παλαιολόγος!

Ἐν τῷ μεταξύ ἄλλο πλῆθος κατέφθασεν. Ἡ πλατεία ὑπερπληρώθη τώρα. Ἡ κίνησις τοῦ κόσμου δὲν ἦτο εὐχερὲς πλέον. Καὶ ἐν τούτοις ὁμάδες πολιτῶν ἐξηκολοῦντον καταφθάνουσαι, μέχρις ὅτου μία μωροῖστομος ἀντήχησε κραυγῇ:

—Τόπον! Τόπον! Ἔρχεται ὁ Πορφυρογεννήτος Δημήτριος Παλαιολόγος!

Πράγματι.

Ἡ ὁμάς τῶν Σηλυβριωτῶν ἔνοπλος, ἣ ἐκ τῆς πόλεως τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας σπεύδουσα εἰς τ' ἀνάκτορα, ἀφοῦ ἐσήμανε μετὰς κραυγὰς τῆς τὸν γενικὸν συναγεμὸν τῆς πόλεως, συνήντησε κατ' ὁδὸν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον.

—Τὸν ἀνεγνώρισε καὶ τὸν περιεκύκλωσε καὶ τὸν προσεφώνησε καὶ τὸν ἀνευφήμησεν ὡς τὸν μέλλοντα βασιλέα.

—Χαίρε ὁ τρισαύγουστος!

—Πολλά τὰ ἔτη σου, πορφυρογεννῆτε Δημήτριε!

—Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ σέ, βασιλεῦ καὶ κύριε!

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, ὁ διὰ τῶν μέσων τὰ ὅποια γνωρίζομεν ἤδη ἐπιτυχῶν τὸν συναγεμὸν τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιδηθείς εἰς τὴν ἀγάπην του καὶ τεθείς ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ ἀπὸ σκοποῦ καὶ κατόπιν μελετημένου σχεδίου ἐφανίσθη κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τοὺς δρόμους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐδέχθη μειδίων ν' ἀφεθῇ ἡσυχος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του.

Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι τοῦ, ὀδηγούμενοι καταλλήλως ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἐπέμενον.

—Εἰς τ' ἀνάκτορα! ἐκραύγασαν μαινόμενοι.

—Πρὸς τὸν θρόνον!

—Χαίρε ὁ βασιλεὺς καὶ κύριος!

—Πολλά τὰ ἔτη σου, Δέσποτα!

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐφάνη ὑποκύψας εἰς τὴν ἀνάγκην, ἔπαυσε ν' ἀνθίσταται καὶ ἀμέθῃ εἰς τὴν διακρίσιν τοῦ πλῆθους, τὸ ὅποιον ὠδήγησεν αὐτὸν ἐν θριαμβῷ καὶ φωναῖς καὶ χαραιοῖς εἰς τ' ἀνάκτορα, ὁ πρὸ τῆς πλατείας τῶν ὁποίων εὐρισκόμενος λαὸς ἐξερεράγη εἰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις χαρᾶς.

—Τόπον! τόπον! ἔρχεται ὁ πορφυρογεννήτος Δημήτριος Παλαιολόγος. Ὁ βασιλεὺς ἡμῶν καὶ κύριος.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ ὄγκος τῆς Σηλυβρίας ἐκέρδιζεν εἰς τὸ πηγνίδι, τὸ ὅποιον τόσον ἐπιτηδείως ἤρχισεν. Ἐκέρδιζεν ἕνα θρόνον καὶ ἕνα στέμμα, διότι προφανῶς κατὰ τῆς λαϊκῆς γλώσσης καὶ θέλησος καμμία ἄλλη γνώμη καὶ καμμία θέλησις δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀντιστῇ. Καὶ οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν ἀνακτόρων συσχεπτόμενοι ἄρχοντες καὶ διάφορον ἂν εἶχαν γνώμην καὶ ἄλλον ἂν ἐξέλεγον ὡς βασιλέα, θὰ ἠναγκάζοντο ἐν τούτοις νὰ υποκύβουν εἰς τὴν λαϊκὴν θέλησιν τὴν τόσον προῶπως, ἀλλὰ τόσον ἀπειλητικῶς ἐκδηλωθεῖσαν....

Ἀτυχῶς ὅμως διὰ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, μέσα εἰς τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ὁμοφρονοῦντων ὑπῆρχε καὶ εἰς διαφανῶν, ὁ ὅποιος ἐποφελήθεις στιγμιαίας τινὸς ἀνησυχίας ἀνέκραξεν:

—Χαίρε ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά Κωνσταντίνος Παλαιολόγος! Χαίρε ὁ μέλλον βασιλεὺς καὶ κύριος!...

Τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀπροσδοκῶτως ἀκουσθέν κατὰ τὴν κρίσιν καὶ παρολογομένην ἐκείνην στιγμὴν, ἐπέφερεν ἀναστάσεων εἰς τὰς τάξεις τῶν ἰδιατέρων φίλων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, μετ' ὀγκωμένας ράβδους, ὥρμησαν πρὸς τὸ μέρος ὁπότεν ἠκούσθη ἡ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κραυγὴ ἀποφασισμένη νὰ πνίξουν ἐντὸς αἵματος πᾶσαν ὑπὲρ τοῦ Δεσπότη τοῦ Μιστρά ἐκδήλωσιν.

Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ὁ παρὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ πλῆθους κηρυχθεὶς ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀδιαφορῶν διὰ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον ἐξετίθετο, ἐπανάλαβεν ἐντονότερον τὴν φράσιν αὐτὴν:

—Βασιλέα ἡμεῖς θὰ ἐκλέξωμεν καὶ ὅ, οἱ Σηλυβριῶται. Καὶ βασιλεὺς εἰς ἑστώ. Ὁ Κωνσταντίνος Δράγας ὁ Παλαιολόγος. Πολλά τὰ ἔτη τοῦ δεσπότη τοῦ Μιστρά. Ὅτι αὐτὸς ὀδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὴν νίκην.

—Α! κατηραμένε φίλαρ! ἐδόθησεν εἰς τῶν ἀνθρώπων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου. Ἡ αὐλικὴ κλίσια σὲ ἠγόρασε καὶ σ' ἐπλήρωσε κατὰ γὰρ νὰ σπείρῃς ζιζάνια μέσα εἰς τὸν λαόν. Τώρα ὅμως θὰ σὲ μάθω ἐγὼ νὰ ὀμλήσῃς.

Καὶ ὥρμησε κατὰ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κηρυχθέντος, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὸν σιγὴν δι' οἰουμένης τρόπου.

—Εἰδὼ οἱ φίλοι μου! ἐφώνασε τότε ὁ ἀπειλούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου πολίτης.

Ἡ πρόσκλησις ἐκείνη ἔσχεν ἀνέλπιστα ὄντως ἀποτελέσματα. Διότι ἑκατοντάς ἐργατῶν ἀποσπασθεῖσα ἐκ τοῦ πλῆθους συνεκεντρώθη περὶ τὸν κηρυχθέντα ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Καὶ φωναὶ ἠκούσθησαν ἔπειτα:

—Ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης ἔχει δίκαιον! Ἄν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε, τότε αὐτοκράτωρ πρέπει νὰ γίνῃ ὁ κάλλιστος. Καὶ ὁ Δημήτριος τῆς Σηλυβρίας δὲν εἶναι ὁ κάλλιστος.

—Δὲν εἶναι, ὄχι! ἐβροντοφώνησεν ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης, περὶ τοῦ ὁποίου δὲ καίνομεν ἐκτενέστερον λόγον εἰς ἄλλο μέρος τοῦ βιβλίου τούτου. Κάλιστος δὲν εἶναι ὁ μὴ πολεμιστὴς, ὁ τὰ ἴδια συμφέροντα τιθε-
μενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὰ συμφέροντα, ὁ διαρκῶς διχονομῶν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὁ τοσάκις καταλύσας τὸν θανόντα βασιλέα, ὁ ὑπονομεύσας τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντίνον, ὁ ἔχων ὡς πρόγραμμα αὐτοῦ τὴν δουλικὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς Τούρκους! Ἀλλὰ κάλλιστος εἶναι ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά, πρὸς τὸν ὅποιον ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἶχε πλήρη καὶ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην! Μὴ λησμονεῖτε, ἀδελφοί, ὅτι προκειμένου νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Ἰταλίαν ὁ θανὼν βασιλεὺς, μετεκλέσθη ὡς ἐπίτροπος τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντίνον. Καὶ μὴ λησμονεῖτε ὅτι τοῦ Κωνσταντίνου κυβερνῶντος ἡμᾶς, τάξις ἐπεκράτησε καὶ ἀσφάλεια καὶ εὐνομία καὶ ἀπονομή δικαιοσύνης ἐξ ἴσου ἐπὶ πέντητας καὶ πλουσίους, ἐπὶ ἀδυνάτους καὶ ἰσχυροὺς. Κάλιστος εἶναι ὁ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ὁ ἥρωας, ὁ αἰσθηματίας, ὁ σώφρων, ὁ πολεμιστὴς, ὁ στρατηγικώτατος, ὁ μετὰ δεκασιχίλιους ἄνδρας ἀναγκάσας τὸν Σουλτὰν Μουράτ νὰ κινητοποιήσῃ ἐναντίον του διακοσίας χιλιάδας στρατοῦ. Κάλιστος εἶναι ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά, ὁ ὁποῖος γνωρίζει πρὸ παντὸς τί εἶναι ἀξιοπρέπεια, διότι καὶ βασιλεύων καὶ πολεμῶν καὶ πολεμούμενος καὶ μισῶν καὶ μισούμενος καὶ θριαυβεύων ἢ ἡττώμενος καὶ ζῶν ἢ θνήσκων ἕνας βασιλεὺς πρέπει νὰ εἶναι ἀξιοπρεπής.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού).

Οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Βαλδᾶ τοῦ ἐργάτου, ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ Βαλδᾶς ἤσκησαν ἐπὶ τοῦ πλήθους τοιαύτην, ὥστε νὰ μεταστρέψωσι τὸ φρόνημα αὐτοῦ διὰ μιᾶς, εἶναι ἄγνωστον.

Τὸ βέβαιον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὅλως ἀποτόμως ὁ ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου ἐνθουσιασμός τοῦ πλήθους ἐκόπασεν. Αἱ ζωγραφαὶ ἔπαυσαν ἀκούσθαι καὶ αἱ προσφωνήσεις ἐμετριάσθησαν τώρα εἰς μόνον τὸν κύκλον, τὸν ὁποῖον ἀπετέλουν οἱ ἐκ Σηλυβρίας ἄνθρωποι τοῦ ὑποψηφίου βασιλέως.

Ἀντιθέτως δὲ φωναὶ συμπαθείας ἤρχισαν τώρα ἀκούσθαι ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τὴν ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου αὐθόρμητον προπαγάνδαν ἐξηκολούθει ἀπὸ τῆς θέσεώς του, μεταβληθείσης εἰς πρόχειρον βῆμα, ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης.

— Ἐγώ, ἔλεγεν, ἐπολέμησα ὑπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον. Ἀδελφοί μου καὶ φίλοι μου· παστεύσατέ με ὅτι ἡρωϊκώτερον ἄνδρα δὲν συνήντησα εἰς τὴν ζωὴν μου. Τὴν στιγμὴν ποὺ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος θὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ χηρεύοντος αὐτοκρατορικοῦ θρόνου, ἔσται βέβαιοι ὅτι ἡ δόξα ἐξασφαλίσθῃ ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ νικῶντες καὶ τιμωμένοι, θὰ εἴμεθα πάντοτε ἐνδοξοί.

Καὶ ὁ ἀκαταπύνητος ἐκεῖνος νέος, ὁ ὅλως αὐθόρμητος καὶ ἐξ ἀγαπῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἐνεργῶν, κατάρθωσεν ἐντὸς ὀλίγιστου χρόνου διαστήματος ἀνέλπιστόν τι.

Ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τὸ πρὸ ὀλίγου μόλις μαινόμενον ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὁποῖον βίᾳ ἔξῃται ν' ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐσιώπησε τώρα.

Καὶ ἡ σιωπὴ του ἐκεῖνη ἦτο ἀποτέλεσμα ὠρμητῶν καὶ ψυχραιμοτέρων σκέψεων.

Ἀφῆλθεν, ἀπροσδόκητον πληροφορηθὲν εἶδῃσιν, ἐξοργισθὲν ὑπὸ ἐπιτηδεῶν σχολίως ἴσως ἐνεργούντων, παραφροσὲν, φανατισθὲν, ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου καὶ ἐλησμόνησε τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, τὴν σωφροσύνην, ἱκανότητα, πατριωτισμόν, δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα τοῦ ὁποῖου πολλάκις ἔτυχε νὰ ἐκτιμῇσθαι μετὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἐλησμόνησε τὸν Δεσπότην τοῦ Μιστραῖ, ὁ ὁποῖος μὲ τοὺς δεκακισχιλίους τοῦ ἀνδρὸς ἐπεχείρησε τὴν θαυμασίαν ἐκείνην ἐκστρατεῖαν του, ἡ ὁποία τόσον ἀνησυχῆσε τὸν Σουλτάν Μουράτ. Καὶ τέλος ἐλησμόνησε τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, περὶ τοῦ ὁποῖου ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος εἶχεν ἐκφρασθῇ ἀπροκαλύπτως.

— Ὁ Κωνσταντῖνος, εἶπεν, ἔπρεπε νὰ βασιλεύῃ καὶ ὄχι ἐγώ. Ἐκεῖνος τοῦλάχιστον γνωρίζει ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰς περιστάσεις καὶ ἔχει τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ μὴ ἀπογοητευταί.

Αὐτὰ ἐσκέφθη τὸ πλῆθος καὶ ἔπαυσε τοὺς ἀκαίρους ἐνθουσιασμούς του. Καὶ ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ συντέλεσις τοῦ θαύματος αὐτοῦ, ἀγνοῶν ἴσως ὁποῖαν μεγίστην ὑπηρεσίαν προσέφερεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, εἶπεν εἰς τοὺς περὶ αὐτόν.

— Μέσα εἰς τὴν μεγάλῃν αἵθουσαν τῶν τελετῶν οἱ ἄρχοντες ἡμῶν συσκέπτονται. Ἄς ἀναμένωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συσκέψεως αὐτῶν. Ἐγὼ πεποιθῆσιν εἰς τὸν πατριωτισμόν των καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ βραδύνωμεν νὰ χαιρετήσωμεν ἐπισήμως ὡς βασιλέα ἡμῶν τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ νέος αὐτοκράτωρ.

Ἀληθῶς.

Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν πολιτῶν τοῦ βασιλείου συνεσκέπτοντο ἀπὸ τεσσάρων ὥρων περὶ τοῦ καταλληλοτέρου, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ διαδεχθῇ τὸν θανόντα αὐτοκράτορα.

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου καὶ τὰ δικαιώματά του ὡς πορφυρογεννήτου εἶδον ἐν τῇ συνελεύσει ἀρχετοὺς ὑποστηρικτάς.

Ἄλλ' ὄχι καὶ ἱκανοὺς νὰ ἐπιβάλουν τὴν γνώμην αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διέτελει τὸ κράτος, ἀπαιτεῖτο βασιλεὺς ἱκανὸς ν' ἀναλάβῃ διὰ ρωμαίων χειρῶν τὰς ἡμέρας τῆς ἐξουσίας καὶ κυβερνήσῃ μετὰ σθένους καὶ ἀντιμετωπίζῃ μετὰ θάρρους τοὺς πανταχόθεν ἀπειλοῦντας τὸ κράτος κινδύνους.

Οἱ ταῦτα δὲ φρονούντες καὶ οἱ κεκηρυγμένοι ὑπὲρ «βασιλείας τῶν περιστάσεων» ὑπεστήριξαν ἐκθύμως, καίπερ ἀπόντα, καίπερ μὴ γνωρίζοντα ἀκόμη τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

Καὶ οὐχὶ ἀδίκως.

Τὰ παρελθόν τοῦ ἀνδρὸς ἦτο μία ἐγγύησις διὰ τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον προσηνίζετο τόσον δύσελα, ἀβέβαιον καὶ ἱσπερόν.

Οἱ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κηρυχθέντες ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστραῖ, ἀνερχόμενος τὸν θρόνον καὶ περιβαλλόμενος τὸ στέμμα, θὰ ἐφρόντιζε τοῦλάχιστον νὰ διοργανώσῃ τὰ τοῦ κράτους κατὰ τρόπον ἐγγνώμενον τὴν ἀξιοπρεπῆ παρὰ τὴν ζωὴν αὐτοῦ. Ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργήσας ἐν Πελοποννήσῳ ἕνα ὀλιγάριθμον στρατὸν ἀνδρείων, ὁ ὁποῖος ἐνίκηθι μὲν, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐξεστράτευσεν ἐναντίον του ὅλη ἡ ἐν Ἐβρώπῃ εὐρύσκομένη τότε τουρκικὴ στρατιὰ, γινόμενος αὐτοκράτωρ θὰ ἐφρόντιζε πρὸ παντὸς νὰ δημιουργήσῃ κάποιον στρατὸν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πρωτεύουσάν του, κατὰ τῆς ὁποίας ἀργὰ ἡ ταχέως θὰ ἐστρέφοντο οἱ Τούρκοι.

Ναὶ μὲν ὁ Μουράτ δὲν ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ παρόντος διατεθειμένος νὰ πολιορκήσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἄλωσιν αὐτῆς, καὶ τοῦτο, διότι εἶχεν ἄλλους πλέον ἐπικινδύνους ἔχθρους νὰ πολεμήσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν συνεχῶν καὶ ἀδιακόπων πολέμων ὁ Μουράτ εἶχε καταπονήθῃ τὸ σῶμα, καὶ γνωρίζομεν ὅτι ἐξῆτει ἐπιμόνος ν' ἀποσυρθῇ τῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ζῇσιν ἡσυχῶς, τὰς ὑπολειπομένας ἡμέρας τοῦ βίου του. Κίνδυνος λοιπὸν ἀπὸ μέρους τοῦ Σουλτάν Μουράτ δὲν ἐφαίνετο ἀπειλῶν τὴν βασιλείουσαν.

Ἄλλ' ὁ διάδοχός του Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θ' ἀνῆρχετο γρήγορα εἰς τὸν σουλτανικὸν θρόνον, εἰτε θνήσκοντος τοῦ ἐξησθενημένου ἤδη πατρὸς του, εἰτε οικειοθελῶς ἀποχωροῦντος τῆς ἀρχῆς, εἶχε κατ' ἐπανάλημιν ἀφήσει νὰ γνωσθοῦν οἱ σκοποὶ καὶ τὰ φρονήματα καὶ αἱ προθέσεις καὶ τὰ σχέδια αὐτοῦ. Καὶ συνώμιζε τὸ πρόγραμμά του, μὲ τὸ ὁποῖον θ' ἀνῆρχετο εἰς τὸν Σουλτανικὸν θρόνον καὶ θ' ἀνελάμβανε τὴν ἀρχὴν, εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις.

— Ἐγὼ θὰ θέλῃσω ὡς Σουλτάνος, δὲν δὲν ἠθέλησεν ὁ πατὴρ μου. Καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, μέχρι τῶν ὁποίων ἐφθασαν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ διαδόχου, δὲν ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἐξηγήσουν αὐτούς.

(συνεχῆ)

Ὁ Σουλτάν Μουράτ δὲν ἠθέλησε νὰ καταλάβῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν!

Ἄρα ὁ Μωάμεθ ὡς Σουλτάνος θὰ ζητήσῃ νὰ καταλάβῃ αὐτήν; Τοιοῦτοτρόπως οἱ περὶ ἐκλογῆς νέου βασιλέως συσχετιζόμενοι, ἐξαιρέσει τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου κηρυχθέντων, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα ἱκανὸν νὰ ἀντιπαραταχθῇ ὄχι πλέον πρὸς τὸν γέροντα καὶ ἐξησθενημένον Μουράτ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ὀρμητικὸν καὶ φιλόδοξον διάδοχον, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνων τὴν ὄρχην, θὰ ἐξήτει πρωτίστως νὰ μεταφέρῃ τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Κράτους τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὡς βασιλέα δὲ τοιοῦτον καὶ ἀντίπαλον τοῦ Μωάμεθ ἐνόμισαν τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

Καὶ ὑπεστήριξαν ἐκθύμως τὴν ὑποψηφιότητά τοῦ καὶ συνήγορησαν καὶ ἐρητύρευσαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ παρέσυραν μὲ τὴν γνώμην των καὶ τοὺς ὁπωσδήποτε ἀντιφρονούντας.

Καὶ οὕτω ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος ἐξελέγη βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ τὸ ἄγγελμα ἐγένετο εὐφροσύνως δεκτὸν ἀπὸ τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἤδη εἶχε στρέψει τὴν εἰσὶνὰν τοῦ πρὸς τὸν Δεσπότην τὸν Μιστρά, τὸν πολεμιστὴν τὸν γενναῖον καὶ ἀνδρείον, τὸν εὐγενῆ καὶ δίκαιον κυβερνήτην, τὸν ἔχοντα συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών του καὶ ἔτοιμον ἐν παντὶ καὶ πάντοτε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος.

Εἰθύς δὲ ὡς ἡ ἀπόφασις τῶν ἐπιλέκτων τοῦ βασιλείου πολιτῶν, ἀποτέλεσμα πολυφώνου συσκέψεως, ἐγνώσθη εἰς τὸν λαόν, ἔπαυσε νὰ γίνεταί καὶ ἐλάχιστος κἂν λόγος περὶ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

Ὁ λαὸς ἀπεδέχθη καὶ ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν τῶν ἀρχόντων του. Καὶ τότε μία μυριόστομος ἠκούσθη κραυγὴ:

— Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ νέου βασιλέως καὶ κυρίου ἡμῶν Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Εἰς τὴν Ἑνετικὴν πρεσβείαν.

Τὴν ὥραν ἐκείνην ἀκριβῶς εἰς τῶν Ἑνετῶν τῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, — καὶ ἦσαν πολλοὶ τοιοῦτοι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπορίου ἰδίᾳ μετερχόμενοι, — ἀφοῦ παρέμεινεν εἰς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἔλαβε γνώσιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου βασιλέως, ἀνεχώρησεν ἡσύχως καὶ ταχύνων τὸ βῆμά του, ἐφ' ὅσον ἀπεμακρύνετο τῆς κοσμοσυνοδοῦσεως ἐκείνης, κατηυθύνθη εἰς τὴν Ἑνετικὴν πρεσβείαν.

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάλου κτιρίου τῆς πρεσβείας — καὶ διὰ λάθωμεν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωμεν ἄλλαχού περὶ αὐτοῦ — συνήκτισεν ἓνα τῶν φρουρῶν, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε νὰ τοῦ ἀπαγορεύσῃ τὴν διέλευσιν.

Ἄλλ' ὁ Ἑνετὸς ἐπέδειξεν εἰς τὸν φρουρὸν ἔγγραφον καὶ τοῦ εἶπε: — Κύτταξε καλὰ. Ἐγὼ ἐλευθέρων εἰσόδον εἰς τὴν οὐρανὸν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ μὲ ἐμποδίσῃ, εἶναι προδότης τῆς γαληνοτάτης Δημοκρατίας.

Ὁ Ἑνετὸς φρουρὸς ἤκουσε μὲ ἐκπληξίν τὸν τὰ λόγια αὐτά. Μὲ μεγαλειτέραν τοῦ ἀκόμη ἐκπλήξιν ἐδιάβασε τὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐπέδειλθεν.

Καὶ ἀπήντησε: — Εὐγενέστατε. Ἐκαμὰ τὸ καθήκόν μου, ὅταν δὲν σ' ἐγνώριζα καὶ σοῦ ἐμπόδιζα τὴν εἴσοδον.

— Καὶ τώρα;

— Ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλῆως.....

Καὶ παρεμέρισε διὰ νὰ διέλθῃ ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης, ὁ ὁποῖος ὡς τέλειος γνώστης τῶν λεπτομερειῶν τοῦ κτιρίου ἀνῆλθε τὴν μεγάλην κλίμακα, καὶ διασχίσας διαδρόμους, θαλάμους καὶ αἰθούσας, ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ὁ Βάσις, τῆς Ἑνετίας ἐχρησιμοποίησε ὡς γραφεῖον αὐτοῦ.

Ὁ Ἐρρώνυμος Μινότος, ὁ τότε Βάσις, εἰργάζετο μελετῶν καὶ ὑπογράφων διάφορα ἔγγραφα ἀφορῶντα ὑποθέσεις τῶν ὑπάρχοντων τῆς γαληνοτάτης Δημοκρατίας, ὅταν ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης τοῦ εἰσῆλθεν ἐλαφρῶς κρούσας τὴν θύραν, διὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἄφιξίν του.

— Τέλος πάντων! ἀνέκραξεν ὁ Ἐρρώνυμος Μινότος, ὅταν τὸν εἶδεν εἰσελθόντα. Ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃς, Πέτρε Διδότῃ;

(Ἔπεται συνέχεια).

Δὲν ἦτο ὑπεράνθρωπος τις ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος; διὰ νὰ δημιουργήσῃ στρατὸν καὶ στόλον ἐκ τοῦ μηδενός. Καὶ ἐν τούτοις ἐκεῖνο τὸ ὅποιον οἱ ὀκτώ μεγαίστατες μετέβαινον νὰ προσφέρουν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον ἦτο μηδέν τι. Ὅχι κράτος πλέον ἀλλὰ κρατίδιον ἐν ἐσχάτῃ παρακμῇ διατελούν.

Ἡ ἱστορία ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφαίνεται ἀνεπιφυλάκτως. «Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος — λέγει ὁ Παπαρηγόπουλος — περιεβλήθη τὸ ἀκάνθινον τοῦ Βυζαντίου στέμμα, ἀπαρτάλακτος ὡς ἀ-ἔθωμάτικος, προχειρισθεὶς φρουραρχὸς πόλεως, πανταχόθεν ὑπὸ τῶν πολεμίων περιεζωσμένος καὶ μὴ ἔχων οὔτε δυνάμεις ἀποχωρῶντα, οὔτε φρουρὰν ἱκανήν, ἤθελεν ὑπακούσει εἰς τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Οὕτω ἀνέλαβε τὸ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπιβληθὲν αὐτῷ μαρτύριον....»

Ἀλλὰ καὶ κατωτέρω, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ κράτους, ὅτε τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, καὶ κατὰ τὰ ὀλίγιστα ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἡ ἱστορία, μὲ τὴν πικρὰν γλώσσαν τῆς ἀληθείας, λέγει:

«Τὸ λεγόμενον κράτος αὐτοῦ περιοριζέτο τότε ἀληθῶς εἰπεῖν εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ναι μὲν πρὸς νότον κατεῖχεν εἰσέτι περὶ τὴν Προποντίδα τὴν Σηλυβρίαν καὶ τὰ περὶ αὐτήν, τὴν Πέρινδον, τὸ τῶν Ἐπιδιπλῶν φρουρίον καὶ ἄλλους τινὰς πύργους: πρὸς βορρᾶν δὲ παρὰ τὸν Εὐξείνιον, τὴν Μεσημβρίαν, τὴν Ἀγχιάλον καὶ τὸν Βίζωνα (τὴν σημερινὴν Καβάλαν). Ταῦτα πάντα ὅμως, πλὴν τῆς Σηλυβρίας, δὲν ἠδύναντο οὐδ' ἐπὶ στήμνιν νὰ ἀντῆξωσιν εἰς τοὺς Ὀσμανίδας, πᾶσι δὲ ἡ ὑπαίθριος τῆς περιφέρειας ἐκείνης χώρα ἡ εἶχεν ἤδη ὑποκνῆναι εἰς αὐτοὺς, ἡ κατελαμβάνετο ὑπ' αὐτῶν ὅλα τὰ ἡδελον. Ὁ Γαλατὰς κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Γενουαίων, οἵτινες οὐ μόνον σύμμαχοι εὐκρινεῖς δὲν ἦσαν, ἀλλὰ διετέλουν πάντοτε πρόθυμοι νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν πολεμίων. Αἱ δὲ ὀλίγαι τινὲς μικραὶ τοῦ Αἰγαίου νῆσοι καὶ ἡ Πελοπόννησος, ὅσαι ἐλογίζοντο εἰσέτι ὑπαγόμεναι εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἦσαν εἰς τοιαύτην ὕλικήν καὶ διοικητικὴν κατάστασιν, ὥστε ὁ Κωνσταντῖνος εὐλόγως δὲν ἠδύνετο νὰ ἐλπίσῃ παρ' αὐτῶν οὔτε χρήματα οὔτε ἀνδρὰς, οὔτε ἄλλην οὐρανὸν ποτε παρασκευὴν. Ἰδίως ἐν τῇ ἀσθενέστερᾳ ὁπωσοῦν τῶν κήσεων τούτων, ἐν Πελοποννήσῳ, οἱ κυβερνῶντες αὐτὴν τότε δύο ἀδελφοὶ τοῦ Δημητρίου καὶ Θωμᾶς ἐδιχονόουν παρ' ἑαυτῶν, καὶ ὁ πρῶτος δὲν ἐδίδοτο νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῶν Ὀσμανιδῶν. Πλὴν τούτου οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἔπαυσαν στασιάζοντες αὐτόθι, ὥστε ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ πραγματικὴ τοῦ Κωνσταντίνου ἐξουσία δὲν ἐξτείνετο πέραν τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ πολὺ τῆς Σηλυβρίας.

MADISON STATE BANK

100 PARK ROW, NEW YORK
CORNER DUANE STREET, ENANTI MUNICIPAL BUILDING
Τηλ. Worth 2494-5-6-7 Τηλεγρ. GUARINICO, New York

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΠΟΥ \$3,000,000

Η MADISON STATE BANK ΔΕΧΕΤΑΙ

— τρεχούμενους λογαριασμούς εἰς δολάρια, λιρέττας, πεσέτας καὶ δραχμάς.
— λογαριασμούς ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ ἐντόκους καταθέσεις πρὸς 4 ο) εἰρησίου.
— ἀναλαμβάνει τοποθετήσεις χρημάτων διὰ λογαριασμοῦ πελατῶν τῆς εἰς δημόσια χρῆματα ἢ εἰς ἀκίνητα ἐπὶ πρώτῃ ἢ δευτέρᾳ ὑπόθηκῃ.
— δίδει προκαταβολὰς χρημάτων

ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ἀνοίγονσα πιστώσεις παρ' Ἀμερικανικαῖς ἢ ξένης Τραπεζίτας.
— ἀνταλλάσσει νομίσματα ὅλων τῶν ξένων κρατῶν.
— πωλεῖ εισιτήρια μὲ ὅλας τὰς ἀποδοτικὰς εταιρίας.
— ἀναλαμβάνει συμβολαιογραφικὰς πράξεις ὡς καὶ τὴν σύνταξιν πληρεξουσίαν πωλητηρίων καὶ διαθηκῶν.
— δέχεται καταθέσεις καὶ ταχυδρομικὰς.

ΚΙΒΩΤΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

πρὸς \$5.00, \$7.50, \$10.00, \$15.00, \$20.00 ἐτησίως.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

(Συνέχεια ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Και ἐξ ἀποφάσεως ὁ Ζαγανὸς πασᾶς·
— Ἄν θέλῃς νὰ συνεννοηθῶμεν, εἰπε, παρατήσου τῆς ἀξιώσεώς σου αὐτῆς. Ἀκουσέ με ἐμένα. Ἐν ἀνάγκῃ ἄς ἀζητήθῃ τὸ ποσὸν τῶν λετηριῶν.
— Ὁ Γουίδων δὲν ἠθέλησε νὰ διακινῇ τὸ ὄλον τῆς ἐπιχειρήσεως ἐς τὰς πλέον ἀσημάντους αὐτῆς λεπτομερείας.
Και μικρὸν σκεφθεὶς·
— Ἔστω, εἰπε. Παρατιθῆμαι.
— Βλέπω μὲ εὐχαρίστησίν μου ὅτι εἶσαι πολὺ λογικὸς. Ἄς ἴδωμεν ὥρα. Ἀρκετὰ ὁμιλήσαμεν διὰ τοὺς συντρόφους σου. Διὰ τὸν ἑαυτὸν σου τί ζητεῖς;
— Μίαν ἐπαρχίαν.
— Πῶς;
— Μίαν ἐπαρχίαν, πασσά μου.
— Εἶσαι ὑπερβολικὸς.
— Καθόλου. Ὅ,τι ζητῶ εἶναι μὴδὲν ἀπέναντι ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἶς παραδίδω.
— Μίαν ἐπαρχίαν! Ὁ Σουλτάνος δὲν θὰ τὸ δεχθῇ.
— Διατί;
— Ὁ Σουλτάνος κατακτᾷ διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν κατακτᾷ διὰ τοὺς ἄλλους.
— Ὁ Σουλτάνος μόνος δὲν ἔμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ τὰς χώρας, τὰς πολεῖς θὰ κατακτήσῃ. Ἐχει ἀνάγκην ἀνδρῶν ἐπιτηδείων καὶ ἐμπειρῶν εἰς τὸ κυβερνᾶν....
— Ἐχει τοὺς πασσάδες του....
— Καὶ παραβλέπει τοὺς φίλους του....
— Ὅχι....
— ὦ! πασσά μου. Ἐγὼ τὸν ἐγωϊσμόν νὰ πιστεύω ὅτι ἐγὼ εἰμαι ὁ κάλλιστος τῶν φίλων τοῦ Σουλτάνου. Ἐγὼ τὸν ἐγωϊσμόν νὰ πιστεύω, ἵτι ὅσον θὰ ὠφελήσω ἐγὼ τὸν Σουλτάνον, δὲν θὰ τὸν ὠφελήσουν ὅλοι οἱ ἀλλήλοισιν οἱ πασσάδες του.
Καὶ ἐξ ἀποφάσεως τὴν καὶ ὁ Γουίδων·
— Τελευτήσω εἰς τὸ ζήτημα τῶν συντρόφων μου, πασσά μου. Τὸ ἴδιόν μου ὅμως ζήτημα δὲν ὑποχωρῶ. Χρημάτων δὲν ζητῶ ἐγὼ, διότι εἰμαι πλούσιος. Ἀλλὰ ζητῶ μίαν ἐπαρχίαν....
— Πῶς; ἤρώτησεν ὁ πασσάς ἀπορηθὼν.
— Τὴν Σηλυβρίαν.
— Ἀδύνατον.
— Διατί;
— Ἡ Σηλυβρία εἶναι ἐγγὺς τῆς βασιλευσούσης.
— Μάλιστα.
— Δίκαιον εἶναι νὰ θέλῃ ὁ Σουλτάνος νὰ ἀναθέσῃ τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς εἰς ἓνα τῶν ἰδικῶν του.
— Καὶ δὲν εἶναι δικαιοτέρον νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν Σηλυβρίαν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ δώσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν;
— Τὴν Κωνσταντινούπολιν, Ἐντε, γρήγορα ἢ ἄργα θὰ τὴν κυριεύῃ ὁ Σουλτάνος....
— Μὲ πολλὴν θυσίαν ὅμως....
— Ὁ Σουλτάνος δὲν ὑπολογίζει θυσίας. Ἐφερὲν ἐδῶ τὰ πλῆθη τῶν τολεμιστῶν του φραντισμένα καὶ ἑτοιμα νὰ ἀποθάνουν. Ὁ ἀποθάνουν ἴστω. Ἀλλὰ προηγουμένως θὰ τοὺς χαϊρέτσουν τὴν πόλιν....
— Πασσά μου, παρετήρησεν ὁ Γουίδων. Ἀπὸ μῆνης τώρα ἐπέρασεν

ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ ἤρχισεν ἡ πολιορκία. Ὁ στόλος σας ἡττήθη. Ἡ διὰ τῶν ὑπονόμων ἀποπειρὰ σας ἐματαιώθη. Ὅλαι σας αἱ ἐφοδοὶ ἀπεκροσθήσαν. Τὸ μέγα τηλεβόλον σας βάλλον ἀδιακόπως μόνις κατορθώνει νὰ ἐπιφέρῃ μερικὰς καταστροφὰς εἰς τὰ τείχη, τὰς ὁποίας τὴν νύκτα ὁ βασιλεὺς ἐπιδιορθώνει. Δὲν νομίζεις, πασσά μου, ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ καὶ τι ἄλλο;

— Τί;
— Νὰ φρονεῖσθαι οἱ στρατιῶταί σας χωρὶς νὰ κυριεύσουν τὴν Πόλιν;
— Ἀδύνατον.
— Ἐνὰς στρατηγὸς ποτὲ δὲν ὁμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλέον ἀδύνατα εἶναι ἐνίοτε δυνατά.
Καὶ ὁ Γουίδων βλέπων τὸν Ζαγανὸς πασσᾶν σκεπτόμενον·
— Πασσά μου, εἰπε. Μὴ συζητεῖς περισσότερον ἐπὶ τῆς ἀξιώσεώς μου αὐτῆς. Ἐπιμένω καὶ θὰ ἐπιμένω. Ἄν νομίσεις ὅτι ὁ Σουλτάνος δὲν θὰ δεχθῇ, ἄς διακινήσωμεν τὴν συνομιλίαν μας. Ἄς θεωρήσωμεν ἀδύνατον τὴν περαιτέρω συνεννόησιν καὶ ἄς χωρισθῶμεν ὥς καλοὶ φίλοι.
Ἦσαν τῶσαν κατηγορηματικὸι οἱ λόγοι ἐκεῖνοι τοῦ Γουίδωνος, ὥστε ὁ Ζαγανὸς πασσᾶς ἐπέσειθ' ὅτι πᾶσα περαιτέρω συζήτησις ἐπερίτευεν.
᾿Ωφειλεν ἢ ν' ἀρνήθῃ, ἢ νὰ δεχθῇ.
Ἄλλ' ἀρνούμενος ἀρῆρει ἀπὸ τὸν Σουλτάνον του τὴν ἐλπίδα νὰ κυριεύσῃ ἀμαχρῆ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ ἄλωσις τῆς ὁποίας ἀναμφισβήτητως θὰ τοῦ ἐστοίχιζε πολὺ εἰς ἄνδρας, εἰς χρῆμα, εἰς ἀγῶνας, εἰς θυσίας.
Καὶ ἀπεφάσισε νὰ δεχθῇ.
Πρὸ τούτου ὅμως ἠθέλησε νὰ μάθῃ, ὁποῖός τις ἦτο ὁ Ἐντεός, ὁ ζητῶν δι' ἑαυτὸν μίαν ἡγεμονίαν.
Καὶ εἶπεν·
— Δὲν θέλω ν' ἀρνηθῶ. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποφασίζω ἀκόμη νὰ δεχθῶ....
— Διατί;
— Διότι δὲν γνωρίζω ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐμπιστευθῶμεν τὴν καλύτεραν μὲς ἐπαρχίαν.
— ὦ! Ἐντε, τῶσαν πτωχὴ ἡ Σηλυβρία!
— Ἀλλὰ πλουσία εἰς ἐπικαίρους καὶ στρατηγικὰς θέσεις. Καὶ ὁ Σουλτάνος δι' αὐτὸ κυρίως ἐνδιαφέρεται....
— Ἔστω, πασσά. Θὰ δεχθῶ νὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἀφοῦ ἄλλος κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν.
Καὶ χαμογελῶν ὁ Γουίδων·
— Εἶμαι ἐκ τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς Ἐντείας, εἶπεν. Ὀνομάζομαι Γουίδων καὶ κυβερνῶ μίαν Ἐντεικὴν γαλέραν.

— Σὺ;
— Ναι, πασσά μου. Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη. Εἰμαι ἐκ τῶν ἐμπιστῶν φίλων τοῦ δόγῃ τῆς Ἐντείας Φόσκαρι καὶ ἰσως....
— Ἰσως τί;
— Ἰσως μέλλον σύζυγος τῆς θυγατρὸς του.
— Μέλλον γαμβρὸς τοῦ δόγῃ; ἠρώτησεν ἐν ἐκπλήξει ὁ Ζαγανός.
— Ναι, πασσά μου. Εἰμαι ἀκόμη ἓνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους τῶν Ἐντεῶν καὶ ἡ οἰκονομία μου ἔχει προγόνους, τοὺς ὁποῖους πρέπει ν' ἀναζητήσῃ κανεὶς εἰς τοὺς πρώτους οἰκήτορας τῆς Ἐντείας....
— Μὰ τότε....
— Ὁ Σουλτάνος σας δὲν θὰ ἔχῃ βεβαίως λόγους νὰ αἰσυνθῇ ὅτι τὴν Σηλυβρίαν ἐνέπιστευσεν εἰς τὸν εὐγενέστερον τῶν Ἐντεῶν....
— ὦ! ναί! ἐπιθύρησεν ὁ Ζαγανὸς πασσᾶς....
Καὶ προσήλωσε τώρα προσεκτικώτερα τὰ βλέμματά του ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Γουίδωνος....
Τὸν ἐκίτταξεν ἐπὶ πολὺ καὶ εἶπετα·
— Γουίδων, τοῦ εἰπε. Τώρα ποὺ γνωρίζω ὅτι ἀποτείνομαι εἰς ἓνα εὐγενῆ, θὰ σοὺ ζητήσω τὴν ἀδειαν νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ ἐξωτερικεύσω κάποιαν ἀπορίαν μου....
— Πῶς, πασσά;
— Ἐπιτρέπεται;
— Ναί.
— Εἰς ἐμὲ καὶ εἰς πάντα ἄλλον, ψυχρῶς καὶ λογικῶς σκεπτόμενον, δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ φανῇ παρὰδοξον πῶς ἓνας εὐγενὴς Ἐντεὸς ἀποφασίζει....
— Νὰ γίνῃς προδότης;
— Προλαμβάνετε, τὴν ἐρώτησίν μου, Γουίδων. Ναί! Ποία ἡ ἀφορμὴ λοιπὸν ἡ ὁποία σὲ ἀναγκάζει νὰ πράξῃς ὅ,τι δὲν εἶναι ἴδιον εὐγενούς;
— Ὁ Γουίδων συνηρπᾶν τὴν δρομότητά τῆς ἐρωτήσεως ἐκεῖνης. Καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἀπεφάσισε ν' ἀπαντήσῃ διὰ τῆς ἀληθείας εἰς τὸν Ζαγανὸς πασσᾶν.

Καὶ ἀπήντησεν·
— Ὁ ἔρωσις!
— Πῶς;
— Ναί, πασσά μου. Ἡ ἀφορμὴ τῆς προδοσίας τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισα νὰ κάμω εἶναι ὁ ἔρωσις....

Καὶ βλέπων τὸν Ζαγανὸς πασσᾶν ἀπορούντα, ἐξηκολούθησεν·
— Ἐλαβα μέρος εἰς δώδεκα ναυμαχίας καὶ ἀντεμετώπισα τὸν θάνατον ψυχραίμως. Ἐπληρώθην τετρακίς καὶ δις διέφυγα ὥς ἐκ θαύματος τὸν θάνατον. Ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐφοβήθην καὶ οὐδέποτε ἐσκέφθην τὴν ζωὴν μου, τὴν στιγμὴν ποὺ τὸ καθήκον μου μὲ ὠδεῖ πρὸς τὸν θάνατον.

— Σὲ πιστεύω, Γουίδων.

(Ἐπεται συνέχ.)

MARKANTONIS
ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

τὴν ἀνοικοδόμησιν οἰκῶν διὰ μίαν καὶ δύο οἰκογενείας, παρὰ τοὺς ἀρχαίους, ἔργον αὐτῶν, ἐπίσης γενικὰς ἐπιδιορθώσεις παλαιῶν οἰκημάτων, Κουζίνας, Ξενοδοχείων καὶ ἐν ἑστέρας ἐργασίας.
ὁλοκλήρως ἐργασίαν. Τιμὰς ὑποβάλλοντες ἐπὶ ἐπισημαστέας ἡ ἐπισκεψθεὶτε μας.

MARKANTONIS
NEW YORK, N. Y.

19428

ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΩΝ

Δημιτρίος Παλαιολόγος άρχων
Συμβείαις.

ΠΑΡΕΘΝΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΟΙ ΘΥΓΑΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια εκ του χθεςινού)

Ο αυτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκείτο νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλινῆς του.

Ἡ ἐξάντησις ὑπὸ τῆς ὁποίας κατείχετο ἡ ὁποία τὸν ἐβασάνιζεν ὄξυν θείῳ ἐκ τῶν τελευταίων συγκινήσεων, λύπη ἢ ὁποία εἶχεν ἐνθρονισθῇ εἰς τὴν ψυχὴν του ἐτάχυναν τὸ τέλος αὐτοῦ.

Καὶ τὸ πρωὶ τῆς 31 Ὀκτωβρίου ὁ πολυπαθὴς Ἰωάννης Παλαιολόγος, ὁ προτελευταῖος τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατόρων, παρέδιδεν ἡρέμα τὸ πνεῦμα εἰς Κύριον καὶ ἀπῆρχετο τοῦ κόσμου τούτου, ἀφίπων εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ μιαν αυτοκρατορίαν πολιτοικουμένην ξανταχόθεν ἕνα θρόνον κλονιζόμενον καὶ ἕνα στέμμα πλήρες ἀκανθῶν!

Τέλος πάντων! ἐψιθύρισε ὁ ἀμνηστὸς Παλαιολόγος βλέπων τὸν νεκρὸν ἀδελφόν του. Ἦλθεν ἡ σκιά μου νὰ βασιλεύσω ἢ ἐγώ. Ὁ! ἐγὼ ὅμως εἰσεύρω τί θὰ κάμω διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐνοχλήσεων ἐκείνων, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων εἰκοσι δλόκληρα χρόνια ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφός μου. Ἐγὼ δὲν θὰ πολεμήσω τοὺς Τούρκους καὶ δὲν θὰ τοὺς ἐπιβουλευθῶ καὶ δὲν θὰ παραβιάσω τοτὲ τὰς συνθήκας. Θὰ γείνω καλὸς φίλος τῶν καὶ θὰ βασιλεύσω ἡσυχῶς.

Ἐπε τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὑπεχώρησεν ἔπειτα ἔμφορος πρὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ, ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος καὶ κατηνθύνθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο συνηθροισμένοι οἱ αὐλικοὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ βασιλείου μεγιστάνες.

Κατῶρθωσε νὰ προσδῶσιν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἑκφρασιν βαθύτατης λύπης, ἐπέτυχεν νὰ ρεῦσωσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δάκρυα καὶ μεφωγὴν δονομένην ἀπὸ βραδυτάτην ψυχικὴν συγκίνησιν ἀνέκραξεν.

Ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἀπέθανε!

***

Ἡ τόσον ἀπροσδόκητος ἐπείγῃ εἰδησις ὀπῆρξεν ἀφορμὴ ζωηροῦς κατὰ πλήξεως καταλαβούσης πάντας τοὺς συγκεντρωμένους ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ αἰθυσῇ.

Ὅλοι ἐγνώριζαν ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων γεγονότων ἡ ὑγεία τοῦ αυτοκράτορος εἶχε κλονισθῇ εἰς βαθμὸν ἐπιπίνδυνον. Κανείς ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπερίμενε τόσῳ ταχὺ καὶ τόσῳ ἀπροόπτῳ τὸ τέλος. Ἐντεῦθεν ἡ ἐκπληξίς ἢ ὁποία ἐπηκολούθησε τοὺς λόγους τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δοῦξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ἔφρων καὶ πολλὰ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος, αἱ μετὰ τοῦ ὁποίου σχέσεις του δὲν ἦσαν καὶ πολλὴ φιλικαί. Ἡ εἰδησις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωσθῇ ἔξω τοῦ παλατίου.

— Διατί;

— Ὑπὸ τῆς παρούσας τὰς σημερινὰς μετὰ τόσον ποικίλῃς εἰδησις, ἀσυνλογίας ἀποτέμνῃ εἰς τὸν λαόν, δύναται νὰ ἐξηγητηθῇ καὶ τὸ ἀποτελέσματός. Ἀπὸ λοιπῆς, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, δεῖ ὁ Βασιλεὺς θῆσθαι νὰ ἀφίπῃ διαδοχῶν.

Εὐθὺς ἀπεκρίθη ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὅτι ἐκεῖνος τὸ ἐπιδείκνυται δικαιοῦσιν αὐτοῦ καὶ νὰ ἀποκαταστή τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις τοῦ Καὶ ἀπήντησεν.

— Αφίπῃ ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του...

— Ἀλλὰ δὲν εἶσαι μόνον ἀδελφός σου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας, εἶπε καὶ ὁ Θωμᾶς Παλαιολόγος, εἶπε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.

— Πορφυρογέννητος εἰμὶ ἐγὼ μόνον.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τώρα δὲν εἶνε νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μέλλοντα αυτοκράτορα. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶνε νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ ἔπειτα νὰ ἀναγγείλωμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αυτοκράτορος. Ὁ λαός, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁποίας πρὸς τὴν παρούσαν, ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι εἶνε αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πράξῃ ὅ, τι ἴσως δὲν θὰ ἐπράττομεν ἡμεῖς. Ὁ αυτοκράτωρ εἶχεν ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθροὺς, οἱ ὁποῖοι βεβαίως θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλευσθῶν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν εὐκαιρίαν.

— Ὁ μέγας Δοῦξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνιομήλης προβαίνων. Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωσθῇ ἀκόμη.

— Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κατακουζηνός.

(Ἀκολουθεῖ)

Νέον Ἐπαρμακαζόν

Ταχυδρόμους
ιδεῖς Δεσσα

Εὐθὺς Αὐγ. 30
1926

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΟΙ ΘΥΓΑΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΕΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)
Ο αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκεῖτο νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλινῆς του.

Ἡ ἐξάντησις ὑπὸ τῆς ὁποίας κατεψέχετο ἡ ἀποία τὸν ἐβασίλευεν ὄξυν δαίσα ἐκ τῶν τελευταίων συγκινήσεων ἡ λύπη ἢ ὁποία εἶχεν ἐνθροισθῇ εἰς τὴν ψυχὴν του ἐτάχυναν τὸ τέλος αὐτοῦ.

Καὶ τὸ πρωὶ τῆς 31 Ὀκτωβρίου ὁ πολυπαθὴς Ἰωάννης Παλαιολόγος, ὁ πρωτελευταῖος τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, παρέδιδεν ἡμέρα τὸ πνεῦμα εἰς Κύριον καὶ ἀπῆρχετο τοῦ κόσμου τούτου, ἀφίων εἰς τοὺς δι' αὐτοῦ μιαν αὐτοκρατορίαν πολιορκουμένην παντοῦθεν ἕνα θρόνον κλονιζόμενον καὶ ἕνα στέμμα πλήρες ἀκανθῶν!

Τέλος πάντων! ἐπιθυροῦσαν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος βλέπων τὸν νεκρὸν ἀδελφόν του. Ἦλθεν ἡ σιγὰ μου νὰ βασιλεύσω κ' ἐγώ. Ὡ! ἐγὼ ὅμως εἰδεῖσα τί θὰ κάμω διὰ ν' ἀπαλλάξω τὴν ἐνοχλήσεων ἐκείνων, ὅπῃ τὸ κράτος τῶν ὁμοίων εἰκοσι ὀκτὼ χρόνια ἐβασίλευσαν ὁ ἀδελφός μου. Ἐγὼ δὲν θὰ πολεμήσω τοὺς Τούρκους καὶ δὲν θὰ τοὺς ἐπιβουλευθῶ καὶ δὲν θὰ παραβιάσω ποτὲ τὰς συνθήκας. Θὰ γείνω καλὸς φίλος τῶν καὶ θὰ βασιλεύσω ἡσυχῶς.

Ἐβρίσκει τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὑπεχώρησεν ἔπειτα ἔμβροτος πρὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος καὶ κατηρθύνθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο συνηθροισμένοι οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ βασιλείου μεγιστάνες.

Κατ' ὁρῶντας νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν πρόσωπον αὐτοῦ ἐκφράσιν βαθυτάτης λύπης, ἐπέτυχε νὰ ρεῦσῶσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δάκρυα καὶ μεφάνην δονουμένην ἀπὸ βραδυτάτης ψυχικῆς συγκινήσεως ἀνέκραξεν.

— Ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἀπέθανε!

Ἡ τόσον ἀπροσδόκητος ἐκείνη εἰδησις ὑπῆρξεν ἀφορμὴ ζωηροτάτης καταπληξέως καταλαβάνουσας πάντας τοὺς συγκεντρωμένους ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ αἰθούσῃ.

Οἱ ἐγγύστες ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων γεγονότων ἡ ὑγεία τοῦ αὐτοκράτορος εἶχε κλονισθῇ εἰς βαθμὴν ἐπικίνδυνον. Κανείς ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπερίμενε τόσῳ ταχὺ καὶ τόσῳ ἀπρόσπτον τὸ τέλος. Ἐντεῦθεν ἡ ἐκπληξίς, ἡ ὁποία ἐπηκολούθησε τοὺς λόγους τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δοῦξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁποῖος δὲν ἐφάνη καὶ πολλὰ συγκινήσεις ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος, αἱ μετὰ τοῦ ὁποίου σχεσεις του δὲν ἦσαν καὶ πολλὰ φιλικαί. Ἡ εἰδησις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωστῇ ἔξω τοῦ παλατίου.

— Διὰ τί;
— Ὑπὸ τὰς περιστάσεις τὰς σημερινὰς μὴ τόσον τρομερὰ εἰδησις, ἀσυλλογίστως οἰκτομένη εἰς τὸν λαόν, δύναται νὰ ἔχῃ τρομερὰ καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Μὴ λησμονήσῃς, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, ὅτι ὁ βασιλεὺς θνήσκων δὲν ἀφίνει διάδοχον.

Εὐθὺς ἀμέσως ὅμως ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐσπευσεν νὰ ἐπιδείξῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις του. Καὶ ἀπήντησεν.
— Ἀφίνει ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του...

— Ἄλλα δὲν εἶπα ὡς ὁ μόνον ἀδελφός σου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας, εἶνε καὶ ὁ Θωμάς Παλαιολόγος, εἶνε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.

— Πορφυρογέννητος εἶμαι ἐγὼ μόνον.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, ὁ σκοπὸς ἡμῶν τώρα δὲν εἶνε νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μέλλοντα αὐτοκράτορα. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶνε νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ ἔπειτα νὰ ἀναγγεῖλωμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ λαὸς, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁμοίας πρὸς τὴν παρούσαν, ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθρῶνθῃ δι' εἰς αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πράξῃ ὅ, τι τῶς δὲν θὰ ἐπράττετο ἡμεῖς. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχεν ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι βεβαιοῦς θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλεῖσθον πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν ἐθνικαίαν.

— Ὁ μέγας Δοῦξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνιομήλης προβαίνων. Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωστῇ ἀκόμη.

— Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΟΙ ΘΥΓΑΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΕΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)

Καὶ μετὰ μικρὰν σκένην ὁ Πατριάρχης.

— Ἐκλέξατε, ὁ βασιλεῦς, εἶπεν τὸν πρῶτον τῶν ὁμογενῶν, ὁποῖος νὰ γνωστῇ τοῦλάχιστον πῶς πρέπει νὰ ἀποφασίσουν οἱ ἥρωες. Ἐκλέξατε, ὁ βασιλεῦς, τὸν πρῶτον τυχόντα ἄνθρωπον, ὁποῖος τοῦλάχιστον ν' ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ εἶνε ἀποφασισμένος ὑπὲρ αὐτῆς. Ἄλλα τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον ὁσὼδῃποτε πορφυρογέννητον, ὁσὼδῃποτε ἀδελφόν τοῦ αὐτοκράτορος μὴ ἀπεφθῇτε νὰ ἐκλέξητε ὡς βασιλεῦς.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης προσέθηκε.

— Δὲν εἶνε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων. Γνωρίζω τὰς προθέσεις του, διὰ νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν μίαν αὐτοκρατορίας, ἐν μόνον εὐρήκε μέσον. Νὰ τὴν ταπεινώσῃ, νὰ τὴν ἐξευτελίσῃ, νὰ τὴν σιγματίσῃ, παραδίδων αὐτὴν ἀλυσσόμενον εἰς τοὺς Τούρκους. Ἄλλα μίαν τοιαύτης ζωῆς προτιμότερος ὁ ἐνδοξος θάνατος...

Ὁ Γεώργιος Δαφνιομήλης εὐρῆθε τελείως σύμφωνος μετὰ τὴν γνώμην ἐκείνην τοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ἐσπευσεν νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν γνώμην του ταύτην.

— Ἡ Παναγιότης του, εἶπεν, ἐξετίμησε καλῶς τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα. Ναί. Μίαν ζωὴς ἀδελφὰ καὶ ἀδελφὸν προτιμότερος ὁ ἐνδοξος θάνατος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συμφωνῶ κ' ἐγὼ καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν δὲν εὐρῆθησαν ἔχοντες διάφορον γνώμην, τὴν ὁποίαν μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ἐκείνῃ ἀπεκάλυψαν ἀνεπιφυλάκτως.

— Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶνε ὁ κατάλληλος βασιλεὺς ἡμῶν... Καὶ οὕτω ἡ περὶ διαδοχῆς ἐκείνης καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐσημασθῆντο αἱ πρῶται ἀντιδράσεις κατὰ τῆς ὁπονησιότητος τοῦ ἀρχόντος τῆς Σηλυβρίας Δημητρίου Παλαιολόγου.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ἐνέργειαι Δημητρίου

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐσκέφθη δι' ἀμέσως ἐπείκει νὰ γίγῃ κάποιος τεχνιτὸς ὁδοῦρος πέρας τοῦ ὀνόματος του. Συνέστησεν εἰς δύο ἐμπιστοὺς του ὅπως συγκεντρώσουν τοὺς ἐκείνους περὶ τῆς Σηλυβρίας τοὺς ὁποῖους ἐπὶ τῇ προφύει ἐνδεχομένων εἶχε φέροι εἰς Κωνσταντινὴν, νὰ διασχίσουν ἐντὸς τῆς νυκτὸς τὰς λαϊκὰς συνοικίας τῆς Κωνσταντινῆς ἀγγέλλοντες μεγαλοφώνως τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου καὶ ζητοῦντα γινώσκοντες ὑπὲρ τοῦ νέου αὐτοκράτορος Δημητρίου!

Καὶ πράγματι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι δίδοντες τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως μίαν ἐξέγερσιν, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστέα, ὥρμησαν πρὸς τοὺς σκοπεύοντες ὁδοῦρους τῶν λαϊκῶν ἐκείνων συνοικιῶν κραυγάζοντες.

— Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἀπέθανε. Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πορφυρογενήτου αὐτοκράτορος ἡμῶν Δημητρίου Παλαιολόγου!

Ἡ ἀνέλπιστος καὶ ἀπροσδόκητος καὶ τρομερὰ εἰδησις ἀφύπνισεν ἐντὸς ἐλαττοῦ χρόνιου διαστήματος τὸν κόσμον τῶν μακαρίως κοιμωμένων ἀνδρῶν.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἕνα πλήθος περιέργων ἐσπευσεν νὰ ἐνωθῇ μετὰ τοὺς νυκτερινούς ἐκείνους διαδηλωτὰ καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφῶριαν.

— Ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ;

— Ἀπέθανε...

— Πότε;

— Σήμερον τὸ πρωί. Καὶ ἐκρυπταν τὸν θάνατόν του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΟΙ ΘΥΓΑΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΕΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)

— Ποιοί;

— Οἱ Θεοκατάρατοι ἀδελφοί. Κοιτοῦτο γὰρ νὰ κάμουν δικὸν αὐτοκράτορα καὶ οὐκ τὸν πορφυρογέννητον Δημήτριον. Ἐμεῖς ὅμως θὰ τοὺς μάθωμεν νὰ μὴν ἀσεβοῦν πρὸς τοῦ λαοῦ τὴν θέλησιν! Βασιλεὺς μας νόμιμος εἶνε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου, βασιλεῦ Δημήτριε!

— Χαῖρε ὁ τρισάγιος Δημήτριος!

— Ἀλλὰ ἐδῶ μένουμε, ἀδελφοί, προδίδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς. Εἰς τὰ ἀνάκτορα συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζονται παρὰ τὴν θέλησιν μας.

— Κατὰ εἰς τοὺς ἀδελφούς!

— Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονούντας τὸν λαόν!

— Ἐμπρός λοιπόν, ὦ ἀδελφοί. Ἀς δράμωμεν εἰς τὸ θεοφρονητόν παλάτιον. Τὸ δίκαιον μετ' ἡμῶν.

— Ναί. Εἰς τὸ παλάτιον...

Ἀκριτὰ ὁμοῦθεν τώρα τὸ πλήθος καὶ ὁμοῦθεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν δια τῆς προσελθούσης καὶ νέων περιέργων, φανατισμένων ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὁποῖον ἐθεωροῦν ὡς ἀδικούμενον, ὥρμησε καὶ ἐχρῆθη πρὸς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἡ ὁποία ἐφερε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνάκτορα μέσα εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκειτο ἀκόμη ὁ νεκρὸς τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ συνεδρίαζον οἱ ἐπιφανεῖς ὅπως ἐκλέξουν τὸν νέον αὐτοκράτορα.

Θορύβος δὲ καὶ κραυγαὶ καὶ ὤρεαι καὶ ὕβρεις καὶ ἀπειλαὶ καὶ ἀνεπιφύμας ἀπετέλουν ἀληθῆς πανθαμῶνιον τὸ ὁποῖον ἀφύπνιζε τὴν κοιμωμένην πόλιν, ἡλεκτρίζε τὰς ὁδοὺς κοντὰ χιλιάδας τῶν κατοικῶν αὐτῆς.

ΟΙ ΘΥΓΑΤΡΙΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
και ούτοι κυματα λαού προς την
πλατείαν των ἀνακτόρων, ἣ ὅποια
ἀπὸ σιγῆς εἰς σιγὴν ἐπληροῦτο
κόσμου περιέργου, ζωηροῦ, ὄψιμ
νου, ἀνθρώπων, διαδηλοῦντος τὴν
ἀνησυχίαν του διὰ κραυγῶν, δι'
ὕβρεων, δι' ἀπειλῶν :

— Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονοῦν
τας ἡμᾶς !

— Τὸν βασιλέα ἡμῶν ἡμεῖς θά
τὸν ἐκλέξομεν !

— Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πορφυρογεν
νήτου Δημητρίου !

— Καίρε ὁ τρισαύγουστος ἡμῶν
Δημήτριος ὁ Παλαιολόγος !

Ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλο πλήθος κατέ
φθασεν, ἡ πλατεία ὑπερεπληρώθη
τόρα. Ἡ κίνησις τοῦ κόσμου δὲν
ἦτο εὐχερὴς πλέον. Καὶ ἐν τούτοις
ὁμάδας πολιτῶν ἐξηκολούθουν κατα
φθάνουσαι, μέχρις ὅτου μία μυριό
στομος ἀντήχησε κραυγὴ.

— Τόπον ! Τόπον ! ἔρχεται ὁ Πορ
φυρογέννητος Δημήτριος Παλαιολό
γος !

Πρόφωται,

Ἡ ὁμάς τῶν Σηλυβριωτῶν ἐνοπλος
ἦ ἐν τῇς πύλῃς τῆς Ἁγίας Θεοδο
σίας σπεύδουσα εἰς τ' ἀνάκτορα,
ἀφ' ὧς εἶχανε μὲ τὰς κραυγὰς τῆς
τὸν γενικὸν συναγερμὸν τῆς πόλεως
συνήντησε καθ' ὁδὸν τὸν Δημήτριον
Παλαιολόγον !

Τὸν ἀνεγνώρισε καὶ τὸν περιεκύ
κλωσε καὶ τὸν προσεφώνησε καὶ
τὸν ἀνεφύμησεν ὡς τὸν μέλλοντα
βασιλέα.

— Καίρε ὁ τρισαύγουστος !

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου, Πορφυρο
γέννητε Δημήτριε !

Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ σέ,
βασιλεῦ καὶ κύριε !
Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ ἀπὸ
σκοποῦ καὶ κατοπιν μελετημένου
σχεδίου ἐμφανισθεὶς κατ' ἐκείνην
τὴν ὥραν εἰς τοὺς δρόμους τῆς Κων
σταντινουπόλεως, ἐδέχθη μεδιῶν
τὰς προσφωνήσεις καὶ τοὺς χαιρετι
σμοὺς τοῦ πλήθους, ἐξήτησεν ὁμοῦ
ν' ἀρεθῇ ἡσυχος νὰ ἐξακολουθήσῃ
τὸν δρόμον του.

Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι του ἐπέμενον.

— Εἰς τ' ἀνάκτορα ! ἐκράυγασαν
μαινόμενοι.

— Πρὸς τὸν θρόνον !

— Καίρε ὁ βασιλεὺς καὶ κύριος !

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου Δέσποτα !

(Ἀκολουθεῖ)
Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐπὶ τῇ
δοκίμῃ εἰς τὴν ἀνάγκην, ἐπαύ
σε ν' ἀνδιστάται καὶ ἀφῆλθ' εἰς τὴν
διακρίσιν τοῦ πλήθους, τὸ ὅποιον
ἰδὼν ἐν θριάμβῳ καὶ
φωναῖς καὶ χαιρετισμοῖς εἰς τ' ἀνά
κτορα, ὁ πρὸ τῆς πλατείας τῶν
ὁποίων εὐρισκόμενος λαὸς ἐξερέσθη
εἰς ἐνθουσιάζει· ἐκδηλώσει χαρὰς.

— Τόπον ! τόπον ! ἔρχεται ὁ πορ
φυρογέννητος Δημήτριος Παλαιολό
γος. Ὁ βασιλεὺς ἡμῶν καὶ κύριος.

Μέχρι τῆς σιγῆς ἐκείνης ὁ ἄρχων
τῆς Σηλυβρίας ἐκέραιεν εἰς τὸ παι
νίδι, τὸ ὅποιον τόσον ἐπιτηδεύει
ἤσχεον. Ἐκέραιεν ἕνα θρόνον καὶ
ἕνα στέμμα, διότι προφανῶς κατὰ
τῆς λαϊκῆς γνώμης καὶ δειλήσεως
καμμία ἄλλη γνώμη καὶ καμμία θέ
λησις δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνστήθῃ.
Καὶ οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰδοῦση τῶν
ἀνακτόρων συσχεπτόμενοι ἄρχοντες
καὶ διάφορον ἂν εἶχαν γνώμην καὶ
ἄλλον ἂν ἐξέλεγον ὡς βασιλεῖς, θὰ
ἠγαγκάζοντο ἐν τούτοις νὰ ὑποκύ
ψουν εἰς τὴν λαϊκὴν θέλησιν τὴν
τόσον προσφωρῶς, ἀλλὰ τόσον ἀπειλη
τικῶς ἐκδηλωθεῖσαν.

Ἀτυχὸς ὁμοῦ διὰ τὸν ἀμνηστὴν
Παλαιολόγον, μέσα εἰς τὸν πλήθος
ἐκεῖνο τῶν ὁμοφρονούντων ὄψιχε
καὶ εἰς διαφωνῶν, ὁ ὁποῖος ἐπαφ
ληθεῖς σιγμιαίας τινὸς ἡσυχίας ἀ
νέκραξεν.

— Χαίρε ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά
Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ! Χαίρε
ὁ μέλλον βασιλεὺς καὶ κύριος !...

Τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου Πα
λαιολόγου ἀπροσδοκίως ἀκουσθὲν
κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ψυχολογικὴν
ἐκείνην σιγὴν, ἐπέφερεν ἀναστά
τωσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἰδιαιτέρων
φίλων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.
Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, μὲ ὑψηλὰς ὁρ
μὰς, ὤρμησαν πρὸς τὸ μέρος ὁπό
θεν ἠκούσθη ἡ ὑπερ τοῦ Κωνσταν
τίνου Παλαιολόγου κραυγὴ, ἀποφα
σιζόμενοι νὰ πύξουν ἐντὸς αἵματος
πάσαν ὑπὲρ τοῦ Δεσπότη τοῦ Μι
στρά ἐκδηλώσιν.

Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ὁ παρὰ
τὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ πλήθους
κρηγυθεὶς ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου
Παλαιολόγου, ἀδιαφορῶν διὰ τὸν
κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον ἐξετίθετο,
ἐπανάλαβεν ἐντονώτερον τὴν φράσιν
αὐτὴν.

— Βασιλεῦ ἡμεῖς θὰ ἐκλέξομε καὶ
οἱ Σηλυβριῶται. Καὶ βασιλεὺς
εἰς ἑστί. Ὁ Κωνσταντίνος Δραγά
σης ὁ Παλαιολόγος. Πολλὰ τὰ ἔτη
τοῦ δεσπότη τοῦ Μιστρά. Ὅτι
αὐτὸς ὁδήγησέ ἡμᾶς εἰς τὴν νίκην.

— Ἄ ! κατηραμένη φλόγα ! ἐβόη
σεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Δημη
τρίου Παλαιολόγου. Ἡ αὐλικὴ κλίκα
οὐ ἠγόρασε καὶ σ' ἐπλήρωσε καλὰ
γιὰ νὰ στείρῃς ξιφάνια μέσα εἰς τὸν
λαόν. Τώρα ὁμοῦ πρὸς μάθω ἐγώ
νὰ ὁμιλήσω !

Καὶ ὤρμησε πρὸς τὸν πρὸ τοῦ
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κρηγυ
θέντος, μὲ τὴν ἐπαύριον νὰ ἐπὶ τῇ
τῇ εἰς αὐτὸν σιγῇ νὰ ἀποδοῦναι
τρόπον.

— Εἰδοὶ φίλοι μου ἐφώνησε τότε
ὁ ἀπειλούμενος ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον
τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου Κάλλις.

Ἡ πρόσκλησις ἐκείνη εἶχε ἀνέλ
πιστα ὄντως ἀποτελέσματα. Διότι ἐ
κατοντάς ἐργατῶν ἀποσπασθεὶς ἐκ
τοῦ πλήθους συνεκεντρώθη περὶ τὸν
κρηγυθέντα ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου
Παλαιολόγου. Καὶ φωναὶ ἠκούσθησαν
ἐπειτα.

Ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης ἔχει δι
κμήν ! Ἄν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης
Παλαιολόγος ἀπέθανε, τότε αὐτοκρά
τωρ πρέπει νὰ γινῇ ὁ Κάλλιςτος.
Καὶ ὁ Δημήτριος τῆς Σηλυβρίας δὲν
εἶναι ὁ Κάλλιςτος.

Δὲν εἶνε ὅχι ! ἐβροντοφώνησεν
ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης. Κάλλιςτος δὲν
εἶνε ὁ μὴ πολέμιτός, ὁ τὰ ἴδια συμ
φέροντα ὑψόμενος ὑπὲρ τῆς πατρι
δας τὰ συμφέροντα, ὁ διαρκῶς διχο
γνωμὸν παρὰ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ
ὁ ἐπὶ τῆς καλυπτικῆς τὸν θάνατον
βασιλείας, ὁ ὑπανομιζόμενος τὸν ἀδελφόν
τον Κωνσταντίνον, ὁ ἔχων ὡς πρό
γραμμα αὐτοῦ τὴν δουλικὴν ὑποτα
γὴν εἰς τοὺς Τούρκους ! Ἀλλὰ Κάλ
λιςτος εἶνε ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά,
πρὸς τὸν ὅποιον ὁ βασιλεὺς Ἰωάν
νης εἶχε πλήρη καὶ ἀπεριόριστον
ἐμπιστοσύνην !

Μὴ λησμονεῖτε, ἀδελφοί, ὅτι προ
κειμένου νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ἰταλίαν
ὁ θανὼν βασιλεὺς, μετενελέσθη ὡς
ἐκπαιδευτὸν τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφόν
τον Κωνσταντίνον.

Καὶ μὴ λησμονεῖτε ὅτι τοῦ Κων
σταντίνου κρηγυθέντος ἡμᾶς, τὰς
ἐπεκράτησε καὶ ἀσφάλεια καὶ εὐνο
μία καὶ ἀπον-μὴ δικαιούσης ἐξ
ισοῦ ἐπὶ πένητας καὶ πλουσίους
ἐπὶ ἀδυνατοῦς καὶ ἰσχυρούς. Κάλ
λιςτος εἶνε ὁ Κωνσταντίνος Παλαι
ολόγος, ὁ ἥσως, ὁ αἰσθηματίας, ὁ
σώφρων, ὁ πολέμιτός, ὁ στρατηγι

κός, ὁ δεκαεπίσις ἀνὴρ ἀνὰ
ἐναγλάσας τὸν Σουλτάν Μουράτ
νὰ κινήσει ἐναντίον του διακο
σίας χιλιάδας στρατῶν. Κάλλιςτος
εἶνε ὁ Δεσπότης τοῦ Μι
στρά, ὁ ὁποῖος γνωρίζει πρὸ παντός
τί εἶνε ἀξιοπρεπεία, διότι καὶ βασι
λεὺς καὶ πολέμιος καὶ πολιορκι
νός καὶ μισὸν καὶ μισούμενος καὶ
θριαμβεὺς ἢ ἡττώμενος καὶ ὧν ἡ
δύνησεν ἕνας βασιλεὺς πρέπει νὰ
εἶνε ἀξιοπρεπής.

Οἱ λόγοι αὐτοῦ τοῦ Βαλδᾶ τοῦ
Ἐργάτου, ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ Βαλδᾶς
ἤσκησαν ἐπικροτὴν ἐπὶ τοῦ πλήθους
τοιαύτην, ὥστε νὰ μεταστρέψωσι τὸ
φρόνημα αὐτοῦ διαίτημα, εἰς ἐγνω
σιν.

Τὸ βέβαιον ἐν τούτοις εἶνε ὅτι
ὁλοῦς ἀποτόμως ὁ ὑπὲρ τοῦ Δημη
τρίου Παλαιολόγου ἐνθουσιασμός
τοῦ πλήθους ἐκόπασεν. Αἱ ἐσθραὶ
κραυγαὶ ἐπαύσαν ἀκούσθην καὶ αἱ
προσφωνήσεις ἐμετριάσθησαν τώρα
εἰς μόνον τὸν κύκλον, τὸν ὅποιον
ἀπέτελουν οἱ ἐκ Σηλυβρίας ἄνθρω
ποι τοῦ ὑποψηφίου βασιλέως.

Ἀντιθέτως δὲ φωναὶ συμπαθείας
ἤρχισαν τώρα ἀκούσθην ὑπὲρ τοῦ
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τὴν
ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου αὐθόρμητον προ
παγάνδα ἐξηκολούθη ἀπὸ τῆς θέ
σεώς του, μεταβληθείσης εἰς πρόχει
ρον βήμα, ὁ Βαλδᾶς ὁ Ἐργάτης.

Ἐγὼ, ἔλεγεν, ἐπολέμησα ὑπὸ
τὸν Κωνσταντίνον Παλαιολόγον. Ἀ
δελφοί μου καὶ φίλοι μου πιστεύσα
τε, καὶ ἡρώτικωτερον ἄνδρα δὲν
συνήντησα εἰς τὴν ζωὴν μου. Τὴν
ἐπὶ τὴν πού ὁ Κωνσταντίνος Πα
λαιολόγος θὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ χρεώ
ματος αὐτοκρατορικοῦ θρόνου, ὅστε
βέβαιον ὅτι ἡ δόξα ἐξηφαλίσθη
ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ νικῶντες καὶ νικώ
μενοι θὰ εἴμεθα πάντοτε ἐνδοξοί.

Καὶ ὁ ἀκαταπύκντος ἐκεῖνος νέος,
ὁ ὅλος αὐθόρμητος καὶ ἐξ ἀγάπης
πρὸς τὴν πατρίδα ἐνεργῶν, καὶ ὁ
ὅστις ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καὶ ὁ
διαστήματος ἀνέλπιστόν τι.

Ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλήθος τὸ πρὸ
ὀλίγου ὥστε μαινόμενον ἐξ ἐνθου
σιασμοῦ ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαι
ολόγου, τὸν ὅποιον βλέπει ν' ἀνα
βιβάζῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐσιώπησε
τόρα.

Καὶ ἡ σιωπὴ του ἐκεῖνου ἦτον
ἀποτέλεσμα ὁριζωμένων καὶ ψυχραι
μότερον σκέψεων.

Ἀντιπαθεὲς, ἀπροσδοκίον πλη
ροφρορῶν εἰδήσιν, ἐξαργισθὲν ὑπὸ
ἐπιτηδεῖων σκοπίμως ἰσως ἐνεργούν
των, παρὰ τὸν δὲν, φαντασθὲν, ἐκη
ρύχθη ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαι
ολόγου καὶ ἐλησμόνησε τὸν Κωνσταν
τίνον Παλαιολόγον, τὴν σφοδρό
την, ἱκανότητα, πατριωτισμὸν, δι
καιοσύνην καὶ ἀγαθότητα τοῦ ὁ
ποῖου πολλὰκις ἔτυχεν νὰ ἐκτιμήσῃ
μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἐλησμό
νησε τὸν Δεσπότην τοῦ Μιστρά, ὁ
ὁποῖος μὲ τοὺς δεκαεπίσις τοῦ
ἀνδρὸς ἐπεχείρησε τὴν θαυμασίαν
ἐκείνην ἐκστρατείαν του, ἣ ὅποια
τόσον ἀνησυχίαν τὸν Σουλτάν Μου
ράτ. Καὶ τέλος ἐλησμόνησε τὸν Κων
σταντίνον Παλαιολόγον, περὶ τοῦ
ὁποῖου ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Πα
λαιολόγος εἶχεν ἐκφρασθῇ ἀπαρα
λβύτως.

Ὁ Κωνσταντίνος, εἶπεν, ἐπρε
πε νὰ βασιλεὺς καὶ ὅχι ἐγώ. Ἐκεί
νος τοῦλάχιστον γνωρίζει ν' ἀντιμε
τωπίζῃ τὰς περιστάσεις καὶ ἔχει τὸ
ψυχικὸν σθένος νὰ μὴν ἀπογοη
τεῖται.

Αὐτὰ ἐσκέφθη τὸ πλήθος καὶ ἐ
παύσε τοὺς ἀκαίρους ἐνθουσιασμούς
του. Καὶ ὁ Βαλδᾶς ὁ Ἐργάτης εἰς
τὸν ὅποιον ὀφείλεται ἡ συντέλεσις
τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀγνοῶν ἴσως
ὅποιαν μεγίστην ὑπηρεσίαν προσέ
φευγεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, εἶπεν
εἰς τὸν περὶ αὐτόν.

(Ἀκολουθεῖ)

A.N. Κυρία: 44
N.Y. 23 1928
A.N. Κυρία: 44
N.Y. 23 1928

«Καὶ τοὺτων γινομένων ἐφορτίζεν ἐνταῦθ' ὃν ἀπομονώσας καθ' ὅλο-
κληρίαν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τῶν ὀλίγων χωρῶν ὅσαι ὑπῆγοντο
ἔτι εἰς αὐτήν, ὥσθ' ὀλίγη πιθανότης καὶ ἂν ὑπῆρχεν ὅτι θέλει ἐπέλθει
ἐκείθεν βοήθειά τις εἰς τὴν βασιλεύουσαν. Ἐτι ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου
μηνὸς τοῦ 1452 διέταξε τὸν Τουραχάν νὰ ἐμβάλλῃ εἰς Πελοπόννησον ἐκ
Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν Ἀχμέτ καὶ Ὀμέρ,
καὶ στρατοῦ πολυαριθμοῦ. Τὰ τεῖχη τοῦ Ἰσθμοῦ ἐκυριεύθησαν αὐτῶν
μετὰ ἀγῶνα πεισματώδη, διότι λέγονται φονευθέντες ἐν αὐτῷ πολλοί,
Ἕλληνες τε καὶ Μωαμεθανοί, πλειότεροι ὅμως Ἕλληνες, οἵτινες ἐπὶ τέ-
λους καὶ εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. Τότε ὁ Τουραχάν εἰσῆλθεν ἐκ Κορίν-
θου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χερσονήσου, πορευθεὶς μὲν διὰ Τεγέας καὶ
Μαντινείας εἰς Μεσσηνίαν, αἰχμαλωτεύων δὲ τοὺς κατοίκους καὶ λεηλα-
τῶν τὴν χώραν. Μετὰ τὴν ὥρῃ τῆς Νεοπολίνης ἐπολιόρκησε τὴν
Σιδηροπολίχνην, ἀλλ' ἐνταῦθα ἀπήντησε τοσοῦτον δεινὴν ἀντίστασιν,
ὥστε ἐδέησε νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἐν δὲ τῇ ἐπιστροφῇ ταύτῃ διὰ τῶν ὀ-
ρέων ἅτινα χωρίζουσι τὴν Μεσσηνίαν ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας, διαμερισθέν-
τος ἕξ ἀνάγκης τοῦ στρατοῦ μία αὐτοῦ μοῖρα ὑπὸ τὸν Ἀχμέτ προσεβλή-
θη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ σταλέντος παρὰ τῶν δεσποτῶν Δημητρίου καὶ Θω-
μα, Ματθαίου Ἀσσάν, ὅστις κατατροπώσας τοὺς πολεμίους συνέλαβε τὸν
Ἀχμέτ καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν αἰχμάλωτον εἰς Σπάρτην ὥστε ἀπεδείχθῃ
αὐτῶν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους οἱ Πελοποννήσιοι, ὅσαί-
κις δὲν ἐδιχονόουν, ἐμάχοντο οὐ μόνον γενναίως, ἀλλὰ καὶ εὐδοκίμως,
ἅπως πρὸ ἐξαιτίας ἐν τῇ τῶν Πατρῶν ἀκροπόλει. Οὐδὲν ἦττον ὁ κύ-
ριος σκοπὸς τῆς ἐπιτρατείας εἰς τὸν Τουραχάν ἐντολῆς ἐπέτυχε, διότι
οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως, μετὰ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας ὑπέστησαν καὶ
τὸν ἀείποτε ἐπικρεμᾶμενον κίνδυνον νέας ἐπιδρομῆς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ
πέμψωσιν ἐπικουρίαν τινὰ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι
ἦσαν ποτὲ διατεθειμένοι νὰ πράξωσι τοῦτο. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν δὲ τοῦ
Φεβρουαρίου μηνὸς 1453 ὁ Σουλτᾶνος, συμπληρώσας κατὰ τὸ μᾶλλον
καὶ ἦττον τὰς παρασκευὰς αὐτοῦ, προεξέπεμψεν ἕξ Ἀδριανουπόλεως
πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ πυροβολικὸν καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ
μέγα ἐκείνο πυροβόλον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν σώματος στρατιωτικοῦ, τοῦ
ὁποίου ὁ ἀρχηγὸς Καρατζᾶ πασᾶς διέταχθη νὰ κυριεύσῃ ἐν τῷ μεταξὺ
δι' ἑνὸς ἀποσπάσματος πάντα ὅσα περὶ τὴν βασιλεύουσαν κατεῖχεν ἔτι ὁ
Κωνσταντῖνος. Ὅθεν κατελήφθησαν τότε εἴτε διὰ παραδόσεως εἴτε
μετὰ μικρὰν τινα ἀντίστασιν, ἡ Μεσημβρία, ἡ Ἀγχιάλος, ὁ Βίτζων, ὁ
πύργος τοῦ Ἀγίου Στεφάνου καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὰ περὶχωρα πύργοι.
Μόνῃ ἡ Σηλυβρία ἐπέμεινε ἀμυνομένη. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠμύησε τὸν
Καρατζᾶ πασᾶν νὰ ἀποκλείσῃ πανταχόθεν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς τὴν Κωνσταν-
τινούπολιν, περὶ τὴν ὁποίαν ἄλλως τε πρὸ μηνῶν κατεσκήνουν τρία τουρ-
κικὰ σώματα διασκαλύνοντα δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος πᾶσαν τὴν κατοίκων
τῆς πόλεως πολεμικὴν ἔξοδον. Ὅθεν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα οὐδὲν
λόγου ἄξιον ἠδυνήθησαν οὗτοι νὰ διαπράξωσι πρὸς τοῦτο τὸ μέρος. Μό-
νον δὲ διὰ θαλάσσης ἐπεχείρησαν διὰ τοῦ μικροῦ αὐτῶν στολίσκου ἐπι-
δρομὰς τινὰς εἰς τὰ τῆς Ἀσίας παράλια, λεηλατοῦντες τὰ μέχρι τῆς Κυ-
ζίκου περὶ τὸν αἰγιαλὸν κείμενα χωρία τῶν Τούρκων καὶ συλλαμβάνον-
τες αἰχμαλώτους, ὧν ἄλλους μὲν ἔσφαζον, ἄλλους δὲ ἄγοντες εἰς Κων-
σταντινούπολιν ἀπεμπόλουν. Τελευταῖον ὁ Σουλτᾶνος μαθὼν περὶ τὰ
τέλη Μαρτίου, ὅτι τὸ πυροβολικὸν καὶ αὐτὸ τὸ μέγα πυροβόλον ἐπλησία-
σαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀνεχώρησε τῇ 23ῃ τοῦ μηνὸς ἕξ Ἀ-
δριανουπόλεως μετὰ σύμπαντος τοῦ ἐπιλοίπου στρατοῦ τῇ δὲ 5ῃ Ἀπρι-
λίου τὸ πρῶτον ἐστρατοπέδευσε εἰς ἀπόστασιν δύο ἡμισυ μιλίων. Τὴν
ἐπιοῦσαν ἡμέραν, Παρασκευὴν, ἤτοι τὴν ἑρᾶν παρὰ τοῖς Μωαμεθανοῖς
ἡμέραν, προήλασεν αὐτῶν ὁ στρατὸς μέχρι ἐνὸς μιλίου, καί, τελεσθείσης
τῆς προσευχῆς, προεκηρύχθη ἡ ἐναρξίς τῆς πολιορκίας καὶ ὠρίσθη ἡ
κατὰ μέρος περὶ τὰ τεῖχη κατάταξις τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν σωμα-
τῶν. Ἀλλὰ τοῦ πυροβολικοῦ ἡ τοποθέτησις δὲν συνεπληρώθη εἰμὴ τῇ
11ῃ Ἀπριλίου. Μόλις δὲ τῇ 12ῃ περὶ τὴν μίαν ὥραν μ. μ. ἀφίκετο ἐκ
Καλλιπόλεως ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού).

—Μὴ σοὺ φαίνεται παράξενον τὸ πρᾶγμα. Αἱ συνεχεῖς ἀπογοητεύσεις, αἱ συνεχεῖς πικρίαι καὶ αἱ συνεχεῖς λύπαι ὑπέσκαψαν εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον τὴν ὕγιαν τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν μάλιστα ποὺ ἐφθάσεν ἐδῶ ἡ εἰδησις τῆς καταστροφῆς τοῦ Οὐνιάδου καὶ τῶν Οὐγγῶν ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος δὲν φαίνεται διόλου καλῶς. Δὲν τὸ παρετήρησες καὶ σύ;

—Ναί.

—Καὶ ὅχι μόνον σὺ τὸ παρετήρησες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἐν τοῖς ἀνακτοροῖς. Μάλιστα.....

—Τί;

—Ὑπάρχουν καὶ οἱ πιστεύοντες ὅτι.....

—Ὅτι;

—Ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν θὰ ζῇ πολὺν καιρὸν ἀκόμη.

—Ὅχι δά! Ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι λυπημένος καὶ καταβεβλημένος. Δὲν φαίνεται ὅμως καὶ ἀνδρῶδες ἐτοιμοθάνατος.

—Αὐτὸ εἶναι γνώμη ἰδική σου. Εἶναι μάλιστα καὶ ἰδική μου γνώμη.

—Ὅμως ὁ ἀδελφός τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.....

—Εἰ ὁ ἀδελφός του;

—Φαίνεται ὅτι δὲν χαρίζει πολλὰς ἡμέρας ζωῆς εἰς τὸν ἀδελφόν του. Δι' αὐτὸ ἀφῆκε τὴν Σηλυβρίαν καὶ ἦλθεν ἀπὸ προχθὲς ἐδῶ.

—Νὰ κάμῃ τί;

—Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος δὲν ἔχει διαδόχους.

—Ἀ! ἅ! λοιπὸν;

—Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ὁ θρόνος θὰ περιέλθῃ εἰς ἓνα ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του.

—Ἀ! ἔχει τρεῖς ἀδελφούς;

—Βεβαίως. Ἐχει τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος, καθὼς σοὺ εἶπα προηγουμένως, εἶναι δεσπότης τοῦ Μιστρά.

—Μάλιστα.

—Ἐπειτα ἔχει τὸν Θωμᾶν Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄρχων τῆς Ἡλίδος.

—Μάλιστα.

—Ἐπεὶ τέλος καὶ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄρχων τῆς Σηλυβρίας. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ὁ θρόνος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου θὰ περιέλθῃ εἰς ἓνα ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του. Καὶ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, τὸ μὲν ἐπειδὴ εὐρίσκεται πλησιέστερον τῆς βασιλευσῆς, τὸ δὲ ἐπειδὴ ἔχει περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ ἐδῶ διὰ καθέ ἐνδεχόμενον.....

—Ἐχει εἰπες περισσότερα δικαιώματα;

—Ναί.

—Καὶ γιατί;

—Διότι εἶναι πορφυρογέννητος!

Καὶ μειδιῶν ὁ Λεκανοπαῖδης προσέθηκε:

—Πορφυρογέννητος! Ποιὸς ἐξετάζει σήμερον τέτοια πράγματα. Σήμερον ὅλα προτερήματα πραγματικώτερα καὶ θετικώτερα καὶ οὐσιαστικώτερα πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς γὰρ νὰ γείνη βασιλεὺς. Καὶ βασιλεὺς μάλιστα μᾶλλον αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία πολιορκεῖται καὶ ὑπονομεῖται ἀπὸ ὅλας τὰς μεριὰς. Ἐν τούτοις.....

Καὶ περισσότερον ἀνήσυχος ὁ Λεκανοπαῖδης ἐπλησίασε καὶ πάλιν εἰς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος τοῦ κοιμωμένου αὐτοκράτορος καὶ ἠκροάσθη.

* * *

Ἡ σιγὴ, μία σιγὴ νεκρικὴ, ἡ ὁποία ἐπεκράτει ἐπιμόνως ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος, τὸν ἐτρόμαξε.

—Παράδοξον! παράδοξον! ἐξηθύρισε.

—Τί;

—Ὁ αὐτοκράτωρ.....

—Ἐ! Τί ἔκαμε;

—Ἐξακολουθεῖ νὰ κοιμᾶται.

—Καὶ σὲ ἀνησυχεῖ αὐτό;

—Ναί! μὲ ἀνησυχεῖ.

—Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου.....

—Πρὸ ὀλίγου δὲν ἀνησυχούσα. Εἶναι ἀσθένεια. Ἀλλὰ τώρα ἀνησυχῶ. Δὲν εἰμπορεῖ νὰ κοιμᾶται ἀκόμη.

—Θεέ μου! ὑποπτεύεις τίποτε;

—Ναί.

—Δηλαδή;

—Μήπως εἶναι ἀσθενής. Μήπως ὑποφέρει ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ φανῇ καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ βοήθειαν.

—Ἀλλοίμονον ἂν συμβαίη ἓνα τέτοιο πρᾶγμα!

—Χθὲς τὸ βράδυ ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο κακοδιάθετος. Ἐνθυμούμαι μάλιστα ὅτι ὁ ἰατρός τὸν συνέστησε ν' ἀποσυρθῇ ἑνωρίς εἰς τὸν κοιτῶνά του καὶ νὰ κατακλιθῇ.....

Καὶ μετὰ μικρὸν σκέψιν ὁ Λεκανοπαῖδης εἶπε:

—Πρέπει νὰ εἰδοποιήσωμεν κάποιον.

—Νὰ εἰδοποιήσωμεν;

—Ναί.....

—Νὰ εἰδοποιήσωμεν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐξύπνησεν ἀκόμη;

—Ναί.

—Δὲν ὠφελεῖ τίποτε. Κανεὶς δὲν θὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἔχομεν ὑποπτευθῇ ἡμεῖς καὶ ὅλοι θὰ γελάσουν μαζί μας.....

—Τὸ πιστεύεις;

—Εἰμαι βέβαιος.

—Ὡστε;

—Τὸ καλλίτερον ποὺ ἔχομεν νὰ κάμωμεν εἶναι νὰ μείνωμεν εἰς τὴν θέσιν μας. Θὰ ἔλθουν νὰ μᾶς ἀντικαταστήσουν καὶ τότε ἂν μᾶς ἐρωτήσουν.....

—Καλὰ ἂς περιμένωμεν.

Καὶ οἱ δύο φρουροί, ἀνησυχοῦντες τώρα διὰ τὴν παρατεινομένην σιγὴν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐντὸς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κοιτῶνος, διέκοψαν τὴν συνομιλίαν των καὶ ἐπεριέμεναν.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ποῦ εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ;

Ἀπὸ πολλῆς τώρα ὥρας ζωρὰ ἐπεκράτει εἰς τ' ἀνάκτορα κίνησις. Οἱ κοιμώμενοι ἀνικοί, οἱ ἐν τοῖς ἀνακτοροῖς διαμένοντες, ἀφύπνισθησαν. Οἱ θεράποντες ἐπηγαινοῦρχοντο. Σκοποὶ ἐνηλλάσσοντο, ἀξιωματικοὶ ἐνεφανίζοντο καὶ ἐξηφανίζοντο χάνομενοι εἰς τὰ βάθη τῶν διαδρόμων τοῦ ἀπεράντου παλατιοῦ. Οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ τὰ ὑψηλὰ τῶν ἀξιω-

ματων κατέχοντες, κατέφθαναν εἰς τ' ἀνάκτορα ὁδὸς τῶν ὡντων προῆλθ' ἀκροάσεως παρὰ τῷ αὐτοκράτορι. Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας καὶ ἀδελφός τοῦ αὐτοκράτορος Δημήτριος Παλαιολόγος, ἐν τοῖς ἀνακτοροῖς διαμένον καὶ φιλοξενοῦμενος, ἑνωρίτερον ὅλων ἀφύπνισθεις, ἐζήτησε πληροφορίας πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Καὶ ὅταν τοῦ ἐδόθη ἡ ἀπάντησις:

—Ὁ αὐτοκράτωρ κοιμᾶται.

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος εἶπεν:

—Ἀς ἀναμεινόμεν τὴν ἀφύπνισίν του.

Καὶ ἀποσυρθεὶς εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνά πασαν προῖαν ὁ αὐτοκράτωρ ἐδέχετο εἰς ἀκρόασιν τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιωματούς καὶ τοὺς μεγιστάνας, ἀπετέλεσε τὸν πυρῆνα κύκλου, εἰς τὸν ὁποῖον διεκρίνοντο ὁ μέγας δούξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁ Γεώργιος Καρανῆς, ὁ Δημήτριος Κατακουζηνός, ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης καὶ ὁ Τούρκος ἡγεμονίδης Οὐρχάν, ὁ ὁποῖος ἄγνωστον πότε καὶ ὑπὸ ποίας περιστάσεις καταφυγὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διέμενεν ἐκεῖ ἐλεύθερος κατὰ τὰ φαινόμενα, πράγματι ὅμως αἰχμάλωτος καὶ φυλακισμένος. Διότι ὁ Σουλτάν Μουράτ ἐπλήρωσε μὲν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην Παλαιολόγον ἐτησίως ποσὸν τι διὰ τὴν διατροφὴν τοῦ Τούρκου ἡγεμονίδου, ἀλλὰ συγχρόνως εἶχεν ὑποχρεώσει τὸν Παλαιολόγον νὰ κρατῇ αἰχμάλωτον ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Οὐρχάν καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ στέρξῃ εἰς τὴν ἀπόδωσιν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὸν κύκλον ἐκείνον τῶν ἐπαφῶν, ἐν τῷ ἀναμένειν τὴν ἀφύπνισιν τοῦ αὐτοκράτορος, συνομιλοῦν.

Ἀντικείμενον δὲ τῆς συνομιλίας αὐτῶν ἦτο ἡ καταστροφὴ τῶν Οὐγγῶν καὶ τὰ ἐκ ταύτης ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα.

Καὶ ἔλεγεν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας:

—Ἀς ἀτελπισθῶμεν πλέον. Ἡ μάχη τοῦ Κοσσυφοπέδου ὁλοκληρῶναι διὰ παντὸς τὸ ἐν Εὐρώπῃ Κράτος τῶν Τούρκων. Ὁ Σουλτάν Μουράτ τώρα ἔμεινε σχεδὸν ἄνευ ἀντικατάστατον.

Ἀρχὸν Δημήτριε, παρετήρησεν ὁ Δαφνομήλης. Λησμονεῖς τὸν Καστριώτην λοιπὸν.

—Τὸν Καστριώτην;

—Ναί.

—Καὶ πιστεύεις, Δαφνομήλη, ὅτι ὁ Καστριώτης μόνος θὰ καθορθώσῃ νὰ ἀντεπεξέλθῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν Τούρκων;.....

—Ὁ Καστριώτης δύναται πολλά.....

—Πιστεύεις σὺ, Δαφνομήλη. Ἐγὼ ὅμως δὲν πιστεύω εἰς τίποτε πλέον. Δὲν πιστεύω μάλιστα οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν πατριωτισμὸν τοῦ ἀνδρός.....

—Ἀρχὸν Δημήτριε! Βλασφημεῖς.....

—Διατί; Ἐγὼ ἐπικαλοῦμαι αὐτὰ τὰ πράγματα. Δύο φορές ἔως τώρα ὁ Καστριώτης ὑπέσχεθ' ὅτι νὰ σπεύσῃ μετὰ τοὺς Ἀλβανούς του εἰς βοήθειαν τοῦ δυστυχισμένου Οὐνιάδου καὶ τῶν Οὐγγῶν του, ἀλλὰ καὶ τὰς δύο φορές δὲν ἐφάνη συνεισθεῖς εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ γνωρίζετε ὅλοι σας. Οἱ Οὐγγῶι καὶ τὰς δύο φορές ἠττήθησαν, διεσκορπίσθησαν, κατεστράφησαν.

—Ἀρχὸν Δημήτριε! Ὅλοι γνωρίζομεν τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις ταύτας παρενεβλήθησαν εἰς τὸν Καστριώτην ἐμπόδια δυσπερήλητα.

—Ποῖα;

—Ἡ Ἐνετία πρῶτον!

—Εἶχομεν εἰρήνην μαζί της.

—Ἀλλὰ τότε; Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς πρώτης καταστροφῆς τῶν Οὐγγῶν. Καὶ πάλιν ἔδραμεν εἰς βοήθειαν των, ἀλλὰ συνήντησεν ἐμπρός του τοὺς Σέρβους. Διὰ νὰ τοὺς νικήσῃ ἐχρειάσθη μερικὰς ἡμέρας, εἰς τὸ διάστημα τῶν ὁποίων οἱ Οὐγγῶι βιασθέντες ἔβωκαν τὴν μάχην. Καὶ ὅτι ἔγινε τὴν πρώτῃν φοράν, ἔγινε καὶ τὴν δευτέραν. Ἀ! ἄρχων Δημήτριε! Ἀς εἰμεθα εὐλαχεῖς, ἀλλ' ἂς μὴν εἰμεθα ἀδικοί.....

—Ἔστω, Δαφνομήλη. Δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν γνώμην μου. Ἐξακολουθῶ ὅμως νὰ φρονῶ ὅτι ὁ Σουλτάν Μουράτ, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν ἀδελφόν μου Κωνσταντῖνον, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν Οὐνιάδην, δὲν ἔχει πλέον ἀντικατάστατον εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Ὁ Καστριώτης, καὶ ἂν δὲν κατεβλήθῃ, θὰ ἐξακολουθῇ τὸ πολὺ νὰ ἀρχῇ τῆς Ἀλβανίας. Ἀλλ' ὅχι διὰ πολὺν καιρὸν. Ὁ Μουράτ εἶναι καιροσκόπος. Καὶ βεβαίως ὅτι θὰ εἴρῃ τὴν κατ' ἀλλήλων εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐξοντώσῃ καὶ τὸν Καστριώτην, ὅπως ἐξόντησε καὶ τοὺς ἄλλους. (Ἔσται συνέχεια).

Ἀδελφὸν Ν. Ν. 11. 11. 1926